

4.3  
TORBEN RASMUSSEN  
Dueholmvej 2, Trandum  
7800 Skive

Dato: 29-09-2010  
Sagsnr.: 026220-2010  
Henv. til: Kirsten Bruun Pedersen  
Tlf.: 9611 7808

# § 11 MILJØGODKENDELSE

af kvæg- og svinebruget  
**Hegnsgaard**

Røjbækvej 2, 7540 Haderup  
Matr. nr. 8 a Hjelm Hede, Sevel



Miljøgodkendelse er meddelt i henhold til lov nr. 1486 af 4/12 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Indholdsfortegnelse

<b>STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET</b> .....	<b>4</b>
<b>IKKE TEKNISK RESUMÉ</b> .....	<b>5</b>
<b>MEDDELELSE OM GODKENDELSE</b> .....	<b>7</b>
<b>MILJØGODKENDELSENS VILKÅR</b> .....	<b>8</b>
<b>GENERELLE FORHOLD</b> .....	<b>8</b>
<b>HUSDYRBRUGETS ANLÆG</b> .....	<b>8</b>
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i> .....	<i>12</i>
<b>OFFENTLIGHED OG GENERELLE FORHOLD</b> .....	<b>16</b>
<b>KLAGEVEJLEDNING</b> .....	<b>16</b>
<b>OFFENTLIGGØRELSE</b> .....	<b>16</b>
<b>RETSBESKYTTELSE</b> .....	<b>17</b>
<b>UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN</b> .....	<b>18</b>
<b>OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN</b> .....	<b>18</b>
<b>MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING</b> .....	<b>20</b>
<b>GENERELLE FORHOLD</b> .....	<b>20</b>
<i>Ansøger og ejerforhold</i> .....	<i>21</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i> .....	<i>21</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i> .....	<i>23</i>
<i>Ophør af husdyrbruget</i> .....	<i>23</i>
<b>BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK</b> .....	<b>24</b>
<b>HUSDYRBRUGETS ANLÆG</b> .....	<b>24</b>
<i>Drift</i> .....	<i>24</i>
<i>Det ansøgte husdyrhold</i> .....	<i>25</i>
<i>Produktionsniveau</i> .....	<i>26</i>
<i>Stalde</i> .....	<i>26</i>
<i>Ventilation</i> .....	<i>33</i>
<i>Rengøring af staldanlæg</i> .....	<i>33</i>
<i>Foder</i> .....	<i>34</i>
<i>Ensilageopbevaring og håndtering</i> .....	<i>38</i>
<i>Fyringsanlæg</i> .....	<i>40</i>
<i>Håndtering og opbevaring af olie og brændstof</i> .....	<i>40</i>
<i>Sprøjtemidler, kemikalier og medicin</i> .....	<i>41</i>
<i>Affald</i> .....	<i>41</i>
<i>Døde dyr</i> .....	<i>42</i>
<b>GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDTERING</b> .....	<b>43</b>
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i> .....	<i>43</i>
<i>Påfyldning af gyllevogne</i> .....	<i>46</i>
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i> .....	<i>46</i>
<b>FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG</b> .....	<b>47</b>
<i>Ammoniak</i> .....	<i>47</i>
<i>Lugt</i> .....	<i>48</i>
<i>Transport</i> .....	<i>50</i>
<i>Støj</i> .....	<i>52</i>
<i>Støv</i> .....	<i>53</i>
<i>Lys</i> .....	<i>54</i>
<i>Spildevand</i> .....	<i>54</i>
<i>Skadedyr</i> .....	<i>55</i>
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i> .....	<i>56</i>
<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i> .....	<i>58</i>

**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
CVR: 29189927

<b>MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG .....</b>	<b>61</b>
<i>Husdyrbrugets harmonikrav .....</i>	<i>61</i>
<i>Tør natur .....</i>	<i>62</i>
<i>Bilag IV-arter .....</i>	<i>63</i>
<i>Grundvand .....</i>	<i>63</i>
<b>HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET .....</b>	<b>64</b>
<b>BILAG .....</b>	<b>65</b>
<b>BILAG 1 – SITUATIONSPLAN.....</b>	<b>65</b>
<b>BILAG 2 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING.....</b>	<b>66</b>
<b>BILAG 3 – TRANSPORTROUTE – FODER, DYR ETC.....</b>	<b>67</b>
<b>BILAG 4 – LANDSKABELIGE FORHOLD OG VANDBØRINGER .....</b>	<b>68</b>
<b>BILAG 5 – LOKALISERING I FORHOLD TIL NABOEJENDOMME.....</b>	<b>69</b>
<b>BILAG 6 – NATURA 2000-OMRÅDER .....</b>	<b>70</b>
<b>BILAG 7 – LOKALISERING I FORHOLD TIL § 3-BESKYTTET NATUR .....</b>	<b>71</b>
<b>BILAG 8 – DRIFTSJOURNAL – DEL 1/3.....</b>	<b>72</b>
<b>BILAG 8 – DRIFTSJOURNAL – DEL 2/3.....</b>	<b>73</b>
<b>BILAG 8 – DRIFTSJOURNAL – DEL 3/3.....</b>	<b>74</b>

**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

## Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	29-09-2010
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 11 (over 75 DE og mindre end 250 DE)
Husdyrbrugets ejer, jvf. CVR	TORBEN RASMUSSEN
CVR-nr. / P-nr.	12081847 / 1007853617
Husdyrbrugets adresse	Røjbækvej 2, 7540 Haderup
Husdyrbrugets telefonnumre	9754 7473 / 2160 1838
Husdyrbrugets kontaktperson	Torben Rasmussen
Matr. nr. og ejerlav	8 a Hjelm Hede, Sevel
CHR	57333
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	Nej
Ejendomsnr.	661-186196
Husdyrbrugets konsulent	LandboMidtØst, Skiveafd., Sven Erik Pinstруп, Ågade 8, 7800 Skive Tlf. 8728 2553 E-mail: sep@lmo.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro Tlf. 9611 7557 E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk

### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
 CVR: 29189927

## Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 4. juli 2010 modtaget ansøgning om omlægning af malkekvægproduktion til kvieopdræt og udvidelse af slagtesvineproduktionen på husdyrbruget Hegnsgaard på Røjbækvej 2, 7540 Haderup. Husdyrbruget bliver større end 75 dyreenheder og mindre end 250 DE og er derfor omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug<sup>1</sup>. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet<sup>2</sup>.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt. Husdyrbruget er screenet for VVM-pligt i forbindelse med en tidligere udvidelse, hvor Ringkjøbing Amt afgjorde sagen som ikke-VVM pligtig den 1. juli 2004. Udvidelsen var fra 202,0 DE til 243,0 DE i kvæg og svin, svarende til et dyrehold på 130 malkekøer, 130 kvier, 68 tyre (0-450 kg), alle af tung race, og 800 slagtesvin (30-98 kg).

Der er ansøgt om en omlægning/udvidelse af dyreholdet fra de nuværende 281,93 DE til 145,49 DE. Før beregningsgrundlaget for dyreenheder blev ændret, svarede den nuværende produktion til 243 DE. Den ansøgte produktion er fordelt på 205 kvier (tung race, 6-25 mdr.), 28 småkalve (tung race, 5-6 mdr.) og 1.440 slagtesvin (30-102 kg). Den samlede produktion på husdyrbruget reduceres samlet set i forhold til den hidtidige drift på Røjbækvej 2. I forbindelse med udvidelsen planlægges etableret en ny gyllebeholder i 2011 på 3.000 m<sup>3</sup>.

Røjbækvej 2 er jordløs og drives i samdrift med hovedejendommen Dueholmvej 2, 7800 Skive. Al husdyrgødning fra husdyrbruget afsættes til markbruget tilhørende Dueholmvej 2. Miljøgodkendelsen omfatter således udelukkende anlægget på Røjbækvej 2 og heraf afledte påvirkninger af miljøet.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % opnås ved at etablere robotskraber i eksisterende kvægstald (afsnit 1.1.1) og ved reduceret indhold af råprotein i slagtesvinefoderet. Der er stillet vilkår om skrabehyppighed for robotskraber og om indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet.

Husdyrbrugets anlæg er beliggende tæt på Karup Å, der er Natura 2000-område. På husdyrbruget reduceres den samlede ammoniakfordampning fra anlægget med 1.234 kg kvælstof pr. år i forhold til den nuværende drift. Idet der ved det ansøgte sker et betydeligt fald i kvælstofemissionen fra husdyrbruget, vil projektet medføre et mindre kvælstofnedfald på disse naturområder. Der stilles derfor ikke yderligere krav om ammoniakreduktion i forhold til naturområderne. Det vurderes, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-område N41 væsentligt negativt.

Herudover stilles vilkår om, at slagtesvinestalden (1.1.2), senest 1. oktober 2012, er renoveret således, at der anvendes tidssvarende teknologi og at staldanlægget opfylder gældende BAT-krav til nyrenoverede staldafsnit. I udgangspunktet skal ammoniakemissionen som minimum svare til gulvprofilen delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv. Forud for renovering skal ansøger indgive ansøgning til Holstebro Kommune om valg af staldsy-

<sup>1</sup> Lov nr. 1486 af 04/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

<sup>2</sup> Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

stem/gulvprofil, som kommunen så vil vurdere i henhold til Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT).

Øvrige miljøbelastninger fra husdyrbruget er støj, støv og lugt. Derudover produceres en mindre mængde affald. For at sikre at produktionen på husdyrbruget kan foregå således, at husdyrbruget kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en sådan måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, er der i denne godkendelse blandt andet fastsat vilkår, der reducerer ammoniakfordampningen fra stalde samt krav om, at husdyrbruget løbende skal forholde sig til mulighederne for renere teknologi og BAT.

## Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af kvæg- og svinebruget på Røjbækvej 2, 7540 Haderup.

Husdyrbruget er større end 75 DE, og bliver ved ændringen/udvidelsen under 250 DE, hvorfor husdyrbruget er omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug<sup>3</sup>. Husdyrbruget er dermed ikke omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter på ejendommen, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget. Hele husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø.

Baseret på de givne oplysninger i ansøgningen, suppleret med kommunens vilkår og vurderinger, meddeles TORBEN RASMUSSEN godkendelse af den ansøgte produktion af 205 kvier, 28 småkalve og 1.440 slagtesvin, svarende til i alt 145,49 DE, på ejendommen matr. nr. 8 a Hjelm Hede, Sevel, beliggende Røjbækvej 2, 7540 Haderup.

Godkendelsen indeholder vilkår og vurderinger af de forhold, som er fastsat i § 11 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen omfatter udelukkende en godkendelse af anlægget (bygninger, gødningsanlæg og andre faste installationer) samt forhold vedrørende driften på husdyrbruget.

På Holstebro Kommunes vegne

---

Kirsten Bruun Pedersen  
*Agronom*

---

<sup>3</sup> Lov nr. 1486 af 04/12 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

## Miljøgodkendelsens vilkår

---

### Generelle forhold

---

#### Dokumentation

---

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse m.v., samt driftsjournal (jvf. bilag 8), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

#### Frist for udnyttelse af godkendelse

---

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

#### Ansøger og ejerforhold

---

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

#### Ophør af husdyrbruget

---

5. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere og gyllekana-ler/kummer m.v. tømmes, markstakke (ensilage/kompost) fjernes og bortskaffes miljø-mæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige, eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

---

### Husdyrbrugets anlæg

---

#### Landskabelige og kulturhistoriske forhold

---

6. Syd for den nye gyllebeholder (1.1.10) skal der, samtidig med opførelsen heraf, etableres og stedse vedligeholdes slørende beplantning, jvf. bilag 4, bestående af et træ-rækket læhegn af hjemmehørende arter. Det eksisterende læhegn mod øst og vest skal stedse vedligeholdes.

#### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927



## Det ansøgte husdyrhold

---

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

7. Husdyrbruget har pr. planår (01/08-31/07) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Antal	Stipladser	Dyreenheder
Småkalve, tung race (5-6 mdr.)	28	-	8,73
Kvier, tung race (6-25 mdr.)	205	-	99,78
Slagtesvin (30-102 kg)	1.440	400	36,98
<b>I alt</b>	-	-	<b>145,49</b>

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i tabel 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

## Stalde

---

8. Der skal etableres robotskraber i eksisterende kvægstald (staldafsnit 1.1.1). Robot-skraberen skal indstilles til at skrabe den del af gangarealet, der ligger tættest på foderbordet hver 12. time, og øvrige gangarealer hver 4. time.
9. Robotskraberen skal være forsynet med timer eller lignende elektronik, der styrer skraberens driftstid.
10. Driftsjournal, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at robotskraber er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
11. Enhver form for driftsstop skal noteres i driftsjournalen med angivelse af årsag og varighed.
12. I dybstrøelsesafsnittet i den eksisterende kalvestald (staldafsnit 1.1.3) skal der strøs halm i rigelige mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.
13. Slagtesvinestalden (staldafsnit 1.1.2) skal fremstå renoveret inden 1. oktober 2012, således at der anvendes tidssvarende teknologi og staldanlægget dermed opfylder gældende BAT-krav til nyrenoverede staldafsnit. I udgangspunktet skal ammoniak-emissionen som minimum svare til gulvprofilen delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv.

Forinden renovering skal indgives ansøgning til Holstebro Kommune om valg af staldsystem/gulvprofil, således at dette vurderes i henhold til Bedste Tilgængelige Teknik (BAT).

14. Såfremt staldene ændres, renoveres eller der bygges nyt, skal Holstebro Kommune

### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

underrettes forinden, således disse vurderes i henhold til Bedste Tilgængelige Teknik (BAT).

## Ventilation

---

15. De mekaniske ventilatorer (stald 1.1.2) skal løbende vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger, og som minimum mindst én gang hvert forår rengøres, således at støv- og lugtgener begrænses mest muligt og således at systemerne altid kører energimæssigt optimalt. Der skal indføres 5-års lønsomme teknologier.

Rengøring, vedligehold og service skal noteres i driftsjournalen, jvf. bilag 8. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

## Rengøring af staldanlæg

---

16. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at sengebåse, bokse og stier holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

## Foder

---

17. Der skal foretages én-dags foderkontrol (EFK) mindst fire gange årligt, hvor fodertildelingen optimeres og foderplanen justeres på baggrund heraf.

Foderplanen skal udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent og med anvendelse af den nyeste viden indenfor kvægfodring.

18. Type 2-korrektionsfaktor for slagtesvin, vedrørende råprotein i det anførte vægtinterval, må maksimalt være:

Stald	Dyretype	vægt ind	vægt ud	Type 2-korrektionsfaktor, råprotein
1.1.2	Slagtesvin	30	102	<b>0,87</b>

Type 2-korrektionsfaktoren skal beregnes efter følgende formel:  $((FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times g \text{ råprotein pr. } FE_{sv} / 6,25) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 28 \text{ g N pr. kg tilvækst})) / ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))$ . Husdyrbruget skal kunne dokumentere forudsætningerne herfor.

19. Type 2-korrektionsfaktor for slagtesvin, vedrørende fosfor i det anførte vægtinterval, må maksimalt være:

Stald	Dyretype	vægt ind	vægt ud	Type 2-korrektionsfaktor, fosfor
1.1.2	Slagtesvin	30	102	<b>1,00</b>

Type 2-korrektionsfaktoren skal beregnes efter følgende formel:  $((FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times g \text{ fosfor pr. } FE_{sv} / 1.000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,507$ . Husdyrbruget skal kunne dokumentere forudsætningerne herfor.

20. Der skal tilsættes fytase til foderet med en dosering på mindst 750 FYT, 500 FTU

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

eller 500 PPU (afhængig af fytaseleverandørens specifikationer).

21. Der skal årligt laves en beregning til dokumentation af, at vilkår 18 og 19 er overholdt. Beregningen skal fremgå af husdyrbrugets driftsjournal og skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år.

### Ensilageopbevaring og håndtering

---

22. Der skal minimum gå 5 år imellem placering af markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænede arealer eller lavbundslande uden okkerklasse.

I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen, jvf. bilag 8.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum én gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, foder-/plansilo eller gyllebeholder for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom foder-/plansilo.

### Affald

---

23. Farligt affald, herunder spildolie og oliefiltre, skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg på tæt bund og uden mulighed for afløb til overfladevand, jord eller grundvand.
24. Oplagspladsen skal være under tag og indrettet således, at spild kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde, eksempelvis ved brug af spildbakke. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærket med angivelse af indhold.

### Sprøjtemidler og kemikalier

---

25. Der må ikke opbevares sprøjtemidler og kemikalier på husdyrbruget. Ønskes dette forhold ændret, skal dette forinden anmeldes til Holstebro Kommune, der så vil vurdere om ændringen er omfattet af godkendelsespligt.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

### Opbevaring af flydende husdyrgødning

---

26. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
27. Gyllebeholdere skal minimum én gang om året, eksempelvis i forbindelse med forårstømning, inspiceres for revner/utætheder m.v. og vedligeholdes. Inspektion og eventuel vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 8.

### Påfyldning af gyllevogne

---

28. Der skal anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne og lignende, kan der stilles krav om, at påfyldning og lignende skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

### Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

---

29. 90 % af dybstrøelsen (strøelse og fast gødning fra kalvebokse) skal udbringes på mark direkte fra stald og nedmuldes.

Strøelse og fast gødning må tilføres gyllebeholderne som supplerende flydelag.

30. På møddingsplads må der opbevares maksimalt 10 % af den samlede, årlige producerede mængde dybstrøelse (fast gødning og strøelse).
31. Tidspunkt og mængden af gødning (fast gødning og strøelse), der køres ud fra stald til udbringning direkte på mark, skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 8.

### FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

---

#### Lugt

---

32. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes, ifølge

#### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

## Transport

---

33. Transport til og fra husdyrbruget skal, af hensyn til støj- og støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel. Af hensyn til omboende må den daglige transport kun finde sted i tidsrummet mellem klokken 07.00 og 18.00. Sæsonbetonet transport samt enkeltstående transporter kan i rimeligt omfang foregå udenfor dette tidsrum.

## Støj

---

34. Støjbidraget fra staldene, sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt udendørs i dB(A), må ved nabo-beboelse\* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
<b>55 dB(A)</b>	<b>45 dB(A)</b>	<b>40 dB(A)</b>	<b>55 dB(A)</b>

\*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

35. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industri-støj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 34 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning, og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støj-måling skal udføres af et akkrediteret firma.

## Støv

---

36. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

## Spildevand

---

37. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af orga-

### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
CVR: 29189927

nisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

### Skadedyr

---

38. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

### Driftsforstyrrelser eller uheld

---

39. Der skal, inden den 1. februar 2011, foreligge en fyldestgørende beredskabsplan, som skal indeholde procedurer for hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være skriftlig. Forslag til beredskabsplan skal sendes til kommunen senest den 1. januar 2011. Beredskabsplanen er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune.

Beredskabsplan/driftsforskrift skal som minimum indeholde:

- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse af materiel, der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.
- Vejledning i anvendelse af gyllesystemer til ansatte på husdyrbruget.

Beredskabsplanen skal herudover indeholde et oversigtskort over placering af afløb og deres udløbspunkter, samt diverse rørforbindelser mellem stalde, fortank/gyllebeholdere, befæstede arealer, opsamlingstank og drænbrønde.

Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende og minimum én gang årligt opdateres. Seneste dato for opdatering skal fremgå af beredskabsplanen.

### Miljø- og ressourcestyring

---

40. Husdyrbruget skal minimum én gang i kvartalet føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
41. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk for-

#### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

svarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre rener teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
- Affaldsreducerende tiltag.

42. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold, samt mulighederne for anvendelse af energibesparende teknologi vedrørende belysning, ventilationssystem, maskinel og lignende samt de heraf afledte forhold, såsom eksempelvis varmegenvindingspotentialer, pumpetyper etc.

Husdyrbruget skal, efter ovenstående gennemgang, gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inklusiv rapport skal vedlægges driftsjournalen.

## Grundvand

---

43. Boring DGU nr. 65.1378 skal sløjfes af en brøndborer. Efter arbejdets udførelse skal der fremsendes sløjfningsrapport til Holstebro Kommune. Arbejdet skal være udført senest 1. december 2010.

## Offentlighed og generelle forhold

---

### Klagevejledning

---

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, det vil sige inden den 27. oktober 2010 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 29. september 2010.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til [teknik.miljoe@holstebro.dk](mailto:teknik.miljoe@holstebro.dk). Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til domstolsprøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

---

### Offentliggørelse

---

Afgørelsen er sendt til:

- Torben Rasmussen, Dueholmvej 2, Trandum, 7800 Skive (ansøger).

*Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:*

- Sven Erik Pinstrup, LandboMidtØst, Ågade 8, 7800 Skive (ansøgers rådgiver). E-post: [sep@lmo.dk](mailto:sep@lmo.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – v/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: [dn@dn.dk](mailto:dn@dn.dk)
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: [post@rin.mim.dk](mailto:post@rin.mim.dk)
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: [midt@sst.dk](mailto:midt@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: [mail@dkfisk.dk](mailto:mail@dkfisk.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov. E-post: [enie@akademiaarhus.dk](mailto:enie@akademiaarhus.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen. E-post: [jkt@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:jkt@sportsfiskerforbundet.dk)

#### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927



- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland). E-post: [holstebro@dof.dk](mailto:holstebro@dof.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: [husdyr@ecocouncil.dk](mailto:husdyr@ecocouncil.dk)
- Holstebro Museum. E-post: [niels.terkildsen@holstebro-museum.dk](mailto:niels.terkildsen@holstebro-museum.dk).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Poul Erik Hedegaard, Herningvej 70, 7540 Haderup
- Gunner Olsen, Røjbækvej 1, 7540 Haderup.

I perioden 1. september til 22. september 2010 har forslag til afgørelse været sendt i 3 ugers nabohøring hos nedenstående:

- Torben Ramussen, Dueholmvej 2, Trandum, 7800 Skive (ansøger)
- Sven Erik Pinstrup, LandboMidtØst, Skiveafd., Ågade 8, 7800 Skive (ansøgers rådgiver). E-post: [sep@lmo.dk](mailto:sep@lmo.dk)
- Poul Erik Hedegaard, Herningvej 70, 7540 Haderup
- Gunner Olsen, Røjbækvej 1, 7540 Haderup.

I 3 ugers nabohøringen er der ikke indkommet bemærkninger til forslag til miljøgodkendelse.

---

## Retsbeskyttelse

---

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget på adressen Røjbækvej 2, 7540 Haderup.

I 8 år efter meddelelse af godkendelsen, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Godkendelsen skal, jvf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03-2009, om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år – det vil sige i 2018.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jvf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 29-09-2010. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

---

## Udnyttelse af godkendelsen

---

Der er stillet vilkår om, at godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 2 år efter meddelelse af godkendelsen.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

---

## Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

---

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og blandt andre følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende lovgivning – også selvom disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Udover naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, museumsloven og miljømålsloven kan blandt andet følgende love og heraf afledte bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for husdyrbruget:

- Lov nr. 1757 af 22. december 2006 om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven).
- Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (heretter benævnt *husdyrloven*).
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

- Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (herefter benævnt *husdyrgødningsbekendtgørelsen*).
- Bekendtgørelse nr. 751 af 15. juli 2009 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2009/2010.
- Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler.
- Bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.
- Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.
- Bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1634 af 13. december 2006 om affald.
- Bekendtgørelse nr. 723 af 12/09 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand.
- Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007 om opbevaring af døde dyr.
- Holstebro Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Det skal understreges, at det kun er et uddrag af reglerne, og at der i fremtiden kan vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for husdyrbrugets aktiviteter. Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan blandt andet findes på [www.retsinfo.dk](http://www.retsinfo.dk).

## Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

### Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 11, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er ufor- enelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det blandt andet sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige renseteknik,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet i henhold til ovenstående i det omfang det er relevant.

### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
 CVR: 29189927

## ANSØGER OG EJERFORHOLD

Torben Rasmussen ejer og driver husdyrbruget Hegnsgaard, Røjbækvej 2, 7540 Haderup, under CVR nr. 12081847. Husdyrbruget er jordløs, og drives i samdrift med anden ejet ejendom, Dueholmvej 2, 7800 Skive. Dueholmvej 2 er hovedejendommen, hvor malkekøerne opstaldes, mens ungdyropdræt opstaldes på Røjbækvej 2. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Torben Rasmussen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget, om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

## LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Husdyrbruget ligger mellem Vridsted og Haderup, ca. 2,6 kilometer til hver af disse byer og ca. 4 kilometer nordøst for Herrup. I området øst og vest for husdyrbruget ligger skov- og naturområder, blandt andet Øster Hjelm Hede, Stubberkloster Plantage og Karup Å-systemet. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 6.

Zonestatus: Husdyrbruget er beliggende i landzone.  
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.  
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Diverse afstandsangivelser fra stalde, gyllebeholder og siloanlæg, i henhold til husdyrloven, fremgår af tabel 1.

**Tabel 1. Afstandsangivelse til naboer, anlæg og naturområder.**

Afstand fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste naboer/områder:	
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (krav 50 meter) Herningvej 70 (7540)	ca. 385 meter
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (krav 50 meter) - Byzonen til Sevel	ca. 7,7 kilometer
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (krav 50 meter) - Rekreativt område ved Mogenstrup - Kommunegrænsen til Viborg kommune	ca. 5,8 kilometer ca. 720 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, (300 meter) - Landsbyafgrænsning til Bjergby	ca. 2,3 kilometer

Afstand fra husdyrbrugets anlæg til naturområder:	
Højmose (i Skive kommune)	ca. 9,8 kilometer
Lobeliesø (Skånsø)	ca. 14 kilometer
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 6,9 kilometer

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 2,3 kilometer
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 4,5 kilometer
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 3,2 kilometer
Ammoniakfølsomme søer*, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 3,0 kilometer

\*Denne søtype er endnu ikke kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3-sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

Afstand fra stalde og gyllebeholdere:	
Ikke almene vandforsyningsanlæg, inkl. markvandingsboringer (krav 25 meter)	
- eksisterende ungdyrstald (1.1.1)	ca. 83 meter
- eksisterende gyllebeholder (1.1.6)	ca. 75 meter
- ny gyllebeholder (1.1.10)	ca. 175 meter
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 meter)	
- husdyrbrugets anlæg	over 500* meter
Vandløb, grøft, dræn og søer (krav 15 meter)	
- eksisterende kostald (1.1.1) til grøft	ca. 310 meter
- ny gyllebeholder (1.1.10) til grøft	ca. 290 meter
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 meter)	
- eksisterende bindestald til køer (1.1.4)	ca. 9* meter
- eksisterende kostald (1.1.1)	ca. 20 meter
- ny gyllebeholder (1.1.10)	ca. 15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 meter)	
- husdyrbrugets anlæg	ca. 2,5* kilometer
Beboelse på samme ejendom (krav 15 meter)	
- eksisterende ungdyrstald (1.1.1)	ca. 9* meter
Naboskel (krav 30 meter)	
- ny gyllebeholder (1.1.10)	ca. 30 meter

\*Den angivne afstand er oplyst i ansøgningen.

Ved etablering af ny gyllebeholder (anlæg nr. 12 / 1.1.10) (bilag 1 og bilag 2) skal der være en afstand på minimum 15 meter til offentlig vej og minimum 30 meter til naboskel (bilag 5). Til sikring heraf stilles vilkår om, at afstandskravet på 15 meter til offentlig vej og 30 meter til naboskel fra ny gyllebeholder (1.1.10) overholdes.

Under afsnittet 'Grundvand' behandles afstanden fra boring (DGU nr. 65.1378) til ejendommens slagtesvinestald og spaltstald til ungdyr (bilag 4), idet afstandskravet på 25 meter ikke er overholdt.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets anlæg, herunder stalde og gyllebeholdere, opfylder afstandskravene i husdyrloven:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv m.v.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, heder større end 10 ha, overdrev større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder).

#### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg, offentlig og privat fællesvej samt egen beboelse.

## **LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER**

---

Ved husdyrbruget er der ikke kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder kirkebyggelinier, fredninger, beskyttelseszoner for gravhøje, kulturhistoriske områder m.v.

Der opføres en ny gyllebeholder i sammenhæng med de eksisterende driftsbygninger på husdyrbruget, idet gyllebeholderen etableres inden for en afstand af 20 meter fra den nærmeste driftsbygning, silohus (bilag 2, punkt 7). I forhold til indsigt fra omboende og for-bipasserende vurderer Holstebro Kommune, at der skal etableres slørende beplantning syd for gyllebeholderen, som markeret på bilag 4. Øst og vest for den planlagte placering af gyllebeholder er der eksisterende læhegn (bilag 4). Der stilles vilkår om etablering af slørende beplantning, bestående af et tre-rækket læhegn af hjemmehørende arter, og vedligeholdelse af de eksisterende læhegn.

Holstebro Kommune vurderer, at etablering af ny gyllebeholder, med slørende beplantning omkring, ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

## **OPHØR AF HUSDYRBRUGET**

---

Ved overdragelse eller ved ophør af husdyrbrugets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres indenfor 14 dage.

Ved husdyrbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning, hvorefter staldene rengøres.
- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
- Alle olietanke skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Der stilles vilkår til sikring af, at der ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø. Der stilles desuden vilkår om, at Holstebro Kommune kan kræve bygningsmassen fjernet, hvis produktionen ophører, og bygningerne ikke anvendes til landbrugsformål. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

---

## **BAT – bedste tilgængelige teknik**

---

Ifølge § 1 i husdyrloven skal forurening fra husdyrbrug først og fremmest forebygges ved anvendelse af 'bedste tilgængelige teknik', herunder renere teknologi. Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som 'bedste tilgængelige teknik', herefter BAT (Best Available Technique).

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat (BREF-dokument) indenfor kvægdrift, er det Holstebro Kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF-dokumentet for svin og fjerkræ er universelle, og derfor kan overføres til kvægbrug. Der findes imidlertid en række BAT-byggeblade for kvægstalde, og disse er inddraget i vurderingen af stalene, under afsnittet 'Stalde'.

Husdyrbruget benytter sig til stadighed af professionel landbrugsrådgivning, og driften af husdyrbruget bliver derfor tilrettelagt efter den nyeste viden indenfor området. I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En del af disse krav bygger på anvendelse af renere teknologi eller BAT. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at kravet om BAT til dels er overholdt igennem godt landmandskab, overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsen og overholdelse af øvrig lovgivning.

BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring, behandling og transport af husdyrgødning samt øvrige relevante områder, beskrives og vurderes under de pågældende afsnit. Det er Holstebro Kommunes overordnede vurdering, at husdyrbruget overholder kravet om BAT.

---

## **Husdyrbrugets anlæg**

---

### **DRIFT**

---

For at ansøger og medarbejdere kan bevare overblikket over produktionen, både med hensyn til dyrene, drift af anlæg og miljøforhold, er der i den nuværende drift og ansøgte drift indført visse rutiner og egenkontrol. BAT, som anvendes i forbindelse med egenkontrol og management, er blandt andet:

- Jævnlig kontrol af produktionsomfang
- Råvareforbrug registreres løbende via indlægssedler og fakturaer
- Hvert år udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor produktionen af husdyrgødning dokumenteres
- Der tages analyser af alt grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet
- Der foretages E-kontrol og endags foderkontrol og Kvægnøglen anvendes for at optimere fodringen og minimere næringsstofindholdet i husdyrgødningen
- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent, hvor nyeste viden indenfor fodring anvendes

### **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927



- Der holdes løbende kontrol med energiforbruget, og der følges op på ændringer i forbruget. Det totale forbrug opgøres årligt i forbindelse med driftsregnskabet
- Affaldsmængder opgøres årligt i forbindelse med driftsregnskabet
- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen
- Der er udarbejdet handlingsplan for håndtering af gylleudslip samt beredskabsplan for husdyrbruget
- For at undgå uheld ved overpumpning af gylle holdes anlægget under observation
- Der er eftersyn af ventilationsanlægget i slagtesvinestald (1.1.2) og anlægget rengøres hvert år
- Vandkopper og drikkekar kontrolleres og vedligeholdes løbende. Eventuelle utætheder og lækager repareres hurtigst muligt
- Der foretages løbende vedligeholdelse og rengøring af bygninger og maskiner
- Ejer og ansatte efteruddannes løbende. Nye ansatte får relevant oplæring i arbejdsopgaver på husdyrbruget og tilbydes relevant efteruddannelse.

Der stilles desuden vilkår om egenkontrol i form af driftsjournal (bilag 8).

Det vurderes, at BAT indenfor management og egenkontrol anvendes i driften, på baggrund af ansøgningen og de stillede vilkår.

## **DET ANSØGTE HUSDYRHOLD**

---

Husdyrbruget Røjbækvej 2, 7540 Haderup, drives i samdrift med hovedejendommen Dueholmvej 2, 7800 Skive. Røjbækvej 2 er jordløs, og al husdyrgødning fra husdyrbruget afsættes til markbruget tilhørende hovedejendommen Dueholmvej 2.

De to ejendomme indgår i en produktionsmæssig sammenhæng, hvor den miljømæssige påvirkning fra dyreholdet på hver ejendom kan behandles adskilt. Husdyrgødningen fra Røjbækvej 2 afsættes til udbringningsarealerne tilhørende bedriften Dueholmvej 2, hvor den miljømæssige påvirkning af arealerne behandles i godkendelsen af Dueholmvej 2. Afstanden mellem de to ejendomme er ca. 3,2 kilometer. Holstebro Kommune har vurderet, at ansøgning om udvidelse af dyreholdet på hver ejendom behandles separat, således at der udarbejdes en miljøgodkendelse for husdyrbruget Dueholmvej 2, 7800 Skive, og en anlægsgodkendelse for husdyrbruget Røjbækvej 2, 7540 Haderup.

I ansøgt drift vil husdyrbruget Røjbækvej 2 anvendes til opstaldning af ungdyropdræt fra malkekvægproduktionen på hovedejendommen Dueholmvej 2. Endvidere vil den eksisterende slagtesvineproduktion på husdyrbruget øges, således at produktionskapaciteten i den eksisterende stald udnyttes fuldt ud. Den samlede produktion på husdyrbruget reduceres samlet set i forhold til den hidtidige drift på Røjbækvej 2.

Husdyrbruget drives konventionelt med en produktionsstørrelse som opstillet i tabel 2, og i de staldsystemer, der er angivet i tabel 3.

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

**Tabel 2. Tilladt produktion og ansøgt produktion.**

Dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkeko, tung race	130	173,50	-	-
Kvie, tung race (6-28 mdr.)	158	80,31	-	-
Kvie, tung race (6-25 mdr.)	-	-	205	99,78
Småkalv, tung race (0-6 mdr.)	28	7,57	-	-
Småkalv, tung race (5-6 mdr.)	-	-	28	8,73
Slagtesvin (30-102 kg) – 400 stipladser	800	20,55	1.440	36,98
I alt (DE)		<b>281,93</b>		<b>145,49</b>

## PRODUKTIONSLEVEL

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastninger fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger på grund af sygdom og lignende kan forekomme, hvilket kan accepteres. Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold, som fremgår af tabel 2 indenfor hvert planår (1. august – 31. juli).

På husdyrbruget skal der føres egenkontrol med den godkendte produktion, samt foreligge en opgørelse over produktionens størrelse, i henhold til husdyrgodkendelsens bilag 1, for de seneste fem planperioder (01/08-31/07). Disse, med tilhørende bilag, skal kunne forelægges for tilsynsmyndigheden på forlangende, til dokumentation for overholdelse af vilkår om husdyrproduktionens størrelse.

### Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

## STALDE

Husdyrbrugets staldafsnit fremgår af bilag 1 og nedenstående tabel 3.

Staldnummer henviser til nummerering af staldanlæg som angivet i ansøgningskemaet.

**Tabel 3. Placering af dyrearter og typer i relation til husdyrbrugets indretning af staldanlæg.**

Staldbygning	Dyreart / dyretype	Nudrift		Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	Antal	DE	
Eksisterende kostald (1.1.1)	Malkekøer, tung race	130	173,50	-	-	Sengestald med spalter (kanal, linespil)
	Kvier, tung race (12-25 mdr.)	-	-	145	77,36	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil), skrabning hver 4. time

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

Staldbygning	Dyreart / dyretype	Nudrift		Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	Antal	DE	
Eksisterende slagtesvine-stald (1.1.2)	Slagtesvin (30-102 kg)	800	20,55	1.440	36,98	Fuldspaltegulv 400 stipladser
Eksisterende småkalve-stald (1.1.3)	Småkalve, tung race (Nu: 0-6 mdr.) (Ansøgt: 5-6 mdr.)	28	7,57	28	8,73	Dybstrøelse (hele arealet)
Eksisterende bindestald til køer - udgår (1.1.4)	Kvier, tung race (6-28 mdr.)	90	45,75	-	-	Bindestald med riste
Eksisterende stald til ungdyr (1.1.5)	Kvier, tung race (Nu: 6-28 mdr.) (Ansøgt: 6-12 mdr.)	68	34,56	60	22,42	Spaltegulvbokse
			<b>281,93</b>		<b>145,49</b>	

Ungdyropdrættet opstaldes i den eksisterende kostald (1.1.1) og i den eksisterende ungdyrstald (1.1.5), mens småkalvene opstaldes i den eksisterende småkalvestald (1.1.3). Udvidelsen i slagtesvineproduktionen finder sted i den eksisterende slagtesvinestald (1.1.2), hvor kapaciteten i staldanlægget udnyttes fuldt ud ved 3,6 hold slagtesvin årligt (bilag 1).

Holstebro Kommune har fastlagt emissionsgrænseværdierne fra slagtesvineproduktionen på husdyrbruget ud fra dels den nye del af produktionen, det vil sige udvidelsen på 16,43 DE i slagtesvin, samt den eksisterende produktion på 20,55 DE i slagtesvin i eksisterende slagtesvinestald (1.1.2). For kvieopdrættet er emissionsgrænseværdierne fastlagt ud fra at eksisterende staldanlæg (1.1.1, 1.1.3 og 1.1.5) ikke skal renoveres. Emissionsgrænseværdien er fastlagt ud fra Miljøministeriets Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) – Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin 30-102 kg (gyllebaserede staldsystemer), 2010 og Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), 2010.

Det står ansøger frit for at vælge teknikker eller teknologier indenfor fodring, staldindretning eller i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning, herunder i hvilke dele af staldanlægget, det vil være mest hensigtsmæssigt. Det afgørende er således, at anlægget samlet lever op til den emissionsgrænseværdi, som kommunen vurderer er opnåelig ved anvendelse af BAT. Samlet for anlægget skal emissionen maksimalt være 1.170 kg NH<sub>3</sub>-N.

## Kvæg

### **Staldafsnit 1.1.1**

#### Eksisterende kostald – staldafsnit 1.1.1

Den eksisterende kostald er opført i 2000. Stalden kan uden ændringer anvendes til kvier. Stalden er indrettet som sengestald med spaltegulv (kanal, linespil).

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
CVR: 29189927

### Ansøgers valg og fravalg af BAT i staldafsnit 1.1.1

I stalden indsættes børsterobot, som skraber spaltegulvet i gangarealet, hvorved spalterne holdes rene og tørre. Reduktion af ammoniakfordampningen er sat til 20 % på baggrund af ca. 6 gange skrabninger af spaltegulvet, hvorved spalterne holdes rene og tørre.

Produktionen på husdyrbruget reduceres væsentligt, og da der ikke er planlagt nyetablering i staldanlægget vurderes det ikke at være proportionalt at ændre gulve eller lignende i staldanlægget. Besætningen reduceres med ca. 50 % i den ansøgte drift, hvorfor slitage på staldanlægget forventes reduceret i forhold til den nuværende drift. Der er ikke planlagt godkendelsespligtig renovering af stalden inden for de kommende 8 år, da stalden er tidsvarende og velfungerende. Den eksisterende stald (1.1.1) vurderes at have en restlevetid på 20 år.

Etablering af gylleforsuring til 100 DE i kvieopdræt er beregnet til en omkostning på 120-209 kr. pr. kg reduceret N, baseret på forudsætningerne i "Resumé af undersøgt miljøteknologi for kvæg opstaldet i staldsystemer med gyllehåndtering", Miljøministeriet, december 2009. Der er således ikke proportionalitet i at etablere gylleforsuring i staldanlægget.

### Holstebro Kommunes vurdering af BAT i staldafsnit 1.1.1

BAT på malkekvægstalde er i dag enten gylleforsuring, jvf. Teknologibladet 'Kvæg - Svovlsyrebehandling af kvæggylle, revideret 19. maj 2009 eller faste drænede gulve med skraber og ajleafløb, jvf. Teknologibladet 'Staldindretning – Faste, drænede gulve' af 30. juni 2010. Holstebro Kommune vurderer, at nye stalde med gyllesystem skal etableres med et 4 % staldsystem til kvier fra 6 måneder til kælvning. Et staldsystem med 4 % ammoniakfordampning, i forhold til referencestaldsystemet, der er sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og linespil, er enten præfabrikerede, drænede gulve eller fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time. Stalden er fra 2000 og velfungerende. Malkekøerne erstattes med kvier (12-25 mdr.), således at 130 køer flyttes fra ejendommen og i stedet erstattes med 145 kvier i den eksisterende kostald, svarende til en reduktion fra 173,50 DE til 77,36 DE. Det vil ikke være proportionalt at fjerne det nuværende spaltegulv og etablere præfabrikerede, drænede gulve eller fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time. Desuden er det ikke proportionalt at etablere gylleforsuring i et staldanlæg med plads til 77,36 DE i kvieopdræt.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, under de givne omstændigheder, at robot-skraber i stalden skal skrabe gulvet hver 4. time, hvorved ammoniakfordampningen beregningsmæssigt reduceres med 25 %, jvf. teknologiblad 'Staldindretning - Skrabere i gangareal' af 30. juni 2010. For at opnå effekten på 25 % reduktion, er det desuden vigtigt at vedligeholde og rengøre anlægget for at undgå driftsstop, højere energiforbrug og kort levetid, jvf. Farm Test nr. 43. Robot-skraberen skal indstilles til at skrabe den del af gangarealet, der ligger tættest på foderbordet hver tolvte time og øvrige gangarealer hver 4. time. Robot-skraberen skal rengøres og vedligeholdes, herunder jævnlig udskiftning af gummilister, med henblik på at sikre den angivne effekt. Dokumentation for at skraberens drift skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende og driftsstop skal noteres i driftsjournal. Der stilles vilkår herom.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

### **Staldafsnit 1.1.3**

#### **Eksisterende småkalvestald – staldafsnit 1.1.3**

Den eksisterende småkalvestald er opført i 1980 og renoveret ca. år 2000. Staldsystemet er dybstrøelse.

#### **Ansøgers valg af staldsystem i staldafsnit 1.1.3**

Det eksisterende staldafsnit (1.1.3) er velfungerende og forventes ikke renoveret indenfor de første 8 år. Det bedste staldsystem til småkalve er dybstrøelse med masser af frisk luft uden træk.

#### **Holstebro Kommunes vurdering af BAT i staldafsnit 1.1.3**

Der er aktuelt ingen BAT-blade for kalvestalde som alternativ til dybstrøelse. Dybstrøelse / kalvebokse med strøelse er således også i praksis det eneste anvendte staldsystem til småkalve (kviekalve, 0-6 mdr.), og den eneste valgmulighed i den elektroniske ansøgning. Holstebro Kommune har endvidere ikke kendskab til, at dybstrøelse i hele arealet skulle være mere eller mindre miljøbelastende end dybstrøelse med kort ædeplads med fast gulv, som er de to valgmuligheder, der findes til opstaldning af kalve. Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede staldtype – dybstrøelse - principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde i kalvehytterne, der sikrer at dybstrøelsesmåtten og strøelsen altid er tør i overfladen. På denne måde vil ammoniak-emissionen i staldtypen være lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.

### **Staldafsnit 1.1.4**

#### **Eksisterende bindestald til køer – staldafsnit 1.1.4**

Den eksisterende bindestald til køer udgår af driften, og skal således ikke anvendes til dyrehold i den ansøgte drift.

### **Staldafsnit 1.1.5**

#### **Eksisterende ungdyrstald – staldafsnit 1.1.5**

Den eksisterende ungdyrstald er opført i 1980 og renoveret ca. år 2000. Staldsystemet er spaltegulvbokse.

#### **Ansøgers valg og fravalg af BAT i staldafsnit 1.1.5**

Den eksisterende ungdyrstald (1.1.5) med bokse og spaltegulv er velfungerende og kræver ikke nyinvestering for fortsat drift. Belægningen i stalden reduceres med ca. 35 % i den ansøgte drift, hvorfor slitage på staldanlægget forventes reduceret tilsvarende og med øget trivsel og dyrevelfærd til følge. Stald og inventar m.m. forventes at have en levetid på mere end 8 år, hvorfor stalden ikke planlægges renoveret.

Det er ikke muligt i praksis at indsætte robotskrabere i stalden, da stalden er opdelt i flere bokse. Da stalden er velfungerende og ikke kræver nyinvestering er det ikke proportionalt at ændre staldafsnittet.

#### **Holstebro Kommunes vurdering af BAT i staldafsnit 1.1.5**

For alle nye stalde med gyllesystem vurderes et 4 % staldsystem som værende BAT for kvier over 6 måneder. Ungdyropdrættet i stalden reduceres fra 68 kvier (6-28 mdr.) til 60

#### **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

kvier (6-12 mdr.), svarende til en reduktion fra 34,56 DE til 22,42 DE. Stalden er renoveret ca. år 2000 og velfungerende. Det vil ikke være proportionalt at fjerne det nuværende spaltegulv og etablere sengebåse med præfabrikerede, drænedede gulve eller fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time. Indsætning af skrabe anlæg i en stald med spaltegulvbokse er ikke i praksis muligt. Skrabning af spaltegulv er udelukkende muligt med robotskraber, men det er ikke proportionalt, da kvierne er opstaldet i bokse, og derved skal der flere robotter til for at kunne skrabe spalterne minimum hver fjerde time. Holstebro Kommune vurderer, at denne stald derfor er uden ammoniakreducerende tiltag. Ved re-vurdering af godkendelsen vil staldafsnittet vurderes i relation til BAT.

## Svin

### **Staldafsnit 1.1.2**

#### Eksisterende slagtesvinestald uændret – afsnit 1.1.2

Den eksisterende slagtesvinestald er opført i 1971 og renoveret i 2005. Stalden er med fuldspaltegulv. Siden renoveringen har stalden ikke været i fuld drift hele tiden, og inventar, foderanlæg og ventilation er næsten som nyt.

#### Ansøgers valg og fravalg af BAT i staldafsnit 1.1.2

Den eksisterende stald (1.1.2) vurderes at være fuldt funktionsdygtig de næste 10 år med uændret drift. Herefter er anlægget nedslidt og skal renoveres. Ved renoveringen anvendes tidssvarende teknologi og staldanlægget skal opfylde gældende BAT-krav til nyrenoverede staldafsnit.

Idet stalden ikke er renoveringsmoden, har ansøger i stedet valgt at reducere mængden af råprotein i foderet for at nedsætte ammoniakemissionen.

Supplerende luftindtag i svinestalden er fravalgt, idet tiltaget kun er egnet til anvendelse i nybyggeri med nye staldanlæg. I praksis er det ikke muligt at anvende supplerende luftindtag i eksisterende staldanlæg. De eksisterende ventilationsanlæg er normalt dimensioneret korrekt, og supplerende luftindtag vil bevirke, at staldene ventileres forkert med risiko for dårlig trivsel, halebid m.m. Etablering af supplerende luftindtag i eksisterende staldanlæg kræver væsentlige ændringer i staldanlægget, hvorfor tiltaget ikke er proportionalt.

#### Holstebro Kommunes vurdering af BAT i staldafsnit 1.1.2

Med hensyn til BAT og staldsystemer, er der flere beskrivelser af, hvad BAT er. Der er blandt andet referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), samt BAT-byggebladene.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle,
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien,
- en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ifølge Dansk Svineproduktion er de to sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme og de manglende erfaringer med systemet betyder, at de vurderes som usikre med hensyn til drift og funktion.

I Danmark er der udarbejdet tre BAT-byggeblade for svinestalde:

- 1) Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal
- 2) Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- 3) Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft.

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er, ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelige teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel at mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Staldsystemet i slagtesvinestalden (1.1.2) er fuldspaltegulv. Pr. 1. juli 2015 er fuldspaltegulv til slagtesvin ikke lovlig i henhold til dyreværnsloven. I henhold til lov nr. 104 af 14/02 2000 skal mindst 1/3 af det til enhver tid gældende minimumsarealkrav være fast eller drænet gulv eller en kombination heraf. Kravet skal være opfyldt den 1. juli 2015. Ansøger oplyser, at stalden pr. 1. juli 2015 vil leve op til dyreværnsloven.

Holstebro Kommune godtager ikke gulvprofilen 1/3 drænet gulv og 2/3 spalter til slagtesvin som værende BAT. Det optimale BAT-niveau pt. er delvist spaltegulv (50-75 % fast gulv), idet over 50 % fast gulv medfører en ammoniakemission på 8 %. Delvist spaltegulv med mindre end 50 % fast gulv medfører en emission på 11 %, mens gulvprofilen 1/3 drænet gulv og 2/3 spaltegulv medfører en emission på 14 %. Miljøklagenævnet har, i afgørelse MKN-130-00552 af 30. september 2009, præciseret, at BAT-niveauet for gulvprofilen til slagtesvin svarer til gældende BAT-byggeblad nr. 106.04-52 fra Dansk Landbrug, hvor delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv er BAT.

Holstebro Kommune vurderer, at etablering af supplerende luftindtag i eksisterende slagtesvinestald ikke er proportionalt i forhold til den opnåede effekt, da stalden ville skulle bygges væsentligt om og da stalden pt. ikke er nedslidt.

Holstebro Kommune stiller vilkår om, at slagtesvinestalden (1.1.2), senest 1. oktober 2012, er renoveret således, at der anvendes tidssvarende teknologi og at staldanlægget opfylder gældende BAT-krav til nyrenoverede staldafsnit. I udgangspunktet skal ammoniakemissionen som minimum svare til gulvprofilen delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv. Forud for renovering skal ansøger indgive ansøgning til Holstebro Kommune om valg af staldsystem/gulvprofil, som kommunen så vil vurdere i henhold til Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT).

Fodertiltaget på råproteinindholdet i foderet, for at nedsætte ammoniakemissionen, redegøres for under afsnittet 'Foder'.

#### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

I BREF-dokumentet er systemet BAT, hvis der er vakuumsystem med hyppig fjernelse af gylle. Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF. I svinestalden udsluses gyllen cirka hver 4. uge fra de enkelte sektioner. Systemet er propper, der løftes, således at gyllen ledes ud af stalden. Det vurderes, at gødningshåndtering i eksisterende svinestald er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

#### Samlet vurdering af staldanlæggene og bedste tilgængelige staldteknologi

Hovedparten af staldene er fra 1970'erne, hvoraf nogle er renoveret løbende, henholdsvis i 2000 og i 2005, dog ikke med hensyn til gulvtype. Den eksisterende kostald (1.1.1) er etableret i 2000. Holstebro Kommune vurderer, at det ikke er proportionalt at fjerne det nuværende spaltegulv og etablere præfabrikerede, drænede gulve eller fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time i staldafsnit 1.1.1 og i staldafsnit 1.1.5. Desuden er det ikke proportionalt at etablere gylleforsuring i et staldanlæg med plads til 77,36 DE i kvieopdræt. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at følgende ammoniakreducerende tiltag skal implementeres: I eksisterende kostald (1.1.1) skal der indsættes robotskraber, der skal skrabbe gulvet hver fjerde time. I staldafsnittet med dybstrøelse (1.1.3) skal der strøs halm i rigelige mængder, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen. Slagtesvinestalden (1.1.2) skal senest 1. juli 2015 fremstå renoveret, således at der anvendes tidsvarende teknologi og at staldanlægget opfylder gældende BAT-krav til nyrenoverede staldafsnit. I udgangspunktet skal ammoniakemissionen som minimum svare til gulvprofilen delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv. For at reducere ammoniakemissionen i slagtesvinestalden har ansøger valgt at reducere mængden af råprotein i foderet. Staldafsnit 1.1.5 er uden ammoniakreducerende tiltag. Ved revurdering af godkendelsen vil staldafsnittet vurderes i relation til BAT.

For at nå det fastlagte emissionsniveau har ansøger valgt, at staldsystemet i eksisterende slagtesvinestald (1.1.2) renoveres i den sidste del af den trinvis udvidelse på husdyrbruget. Gulvtypen i slagtesvinestalden vil således blive renoveret i 2011-2012, inden 1. oktober 2012, idet godkendelsen skal udnyttes inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Den samlede emission fra anlægget, stalde og opbevaringslagre for husdyrgødning, er herefter på 1.133 kg NH<sub>3</sub>-N. Samlet opfylder anlægget således den fastlagte emissionsgrænseværdi for ammoniak.

Der stilles vilkår til sikring af de ammoniakreducerende tiltag i staldene, og Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at husdyrbrugets staldindretning opfylder kravene til implementering af BAT.

Overordnet vurderer Holstebro Kommune, at en landmand gennem god landmandspraksis, via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften m.m., kan overholde kravet om BAT med hensyn til husdyrbrugets indretning og drift. Såfremt der på et senere tidspunkt ønskes ændringer i husdyrbrugets indretning og/eller drift, herunder byggeri og/eller renovering af staldanlæg eller lignende, skal dette vurderes i henhold til BAT.

På baggrund af det ansøgte og de stillede vilkår, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets staldindretning opfylder kravet til implementering af BAT.

#### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927



## VENTILATION

---

I alle kvægstalde er der naturlig ventilation, med afkast tæt på kip. Idet ventilationen er naturlig, er der ikke noget energiforbrug forbundet hermed. Der findes ikke en fast definition af, hvad der er BAT for ventilation i kvægstalde, men i praksis anvendes kun naturlig ventilation i nye kvægstalde, og det vurderes, at kravet til BAT er overholdt.

Svinestalden er ventileret ved mekanisk undertryksventilation, der styres efter princippet med multistep. Herved sikres en højere afkasthastighed og opblanding af luften. Luften suges ind gennem væggen og ud gennem afkast i kip. Afkasthøjden er 5,50 meter og der er fire afkast. Ydelsen pr. afkast er 10.000 m<sup>3</sup>/time ved 100 %, og ca. 4.000 m<sup>3</sup>/time i gennemsnit. Ansøger oplyser, at ventilationsanlægget rengøres hvert år og efterses for at mindske energiforbruget.

Det vurderes, at en høj afkasthastighed og afkasthøjde vil medvirke til, at luften fra svinestalden vil medføre færre lugtgener for omboende.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, skal der føres eftersyn med og rengøring af ventilatorer samt temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Der stilles derfor vilkår om 5-års lønsomme teknologier, da Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget kan hente en el-besparelse ved at vælge frekvensstyring eller andre muligheder, eksempelvis udskiftning af ældre ventilationsmotorer med mere energieffektive motorer med lavere elforbrug. Desuden stilles vilkår om, at ventilationssystemet løbende og minimum én gang om året skal efterses, renholdes og eventuelt repareres af ventilationsfirma. Rengøring og vedligeholdelse skal noteres i driftsjournalen (bilag 8).

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes i henhold til principperne for BAT, og forhold omkring blandt andet støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

## RENGØRING AF STALDANLÆG

---

Kalvebokse med dybstrøelse rengøres ved udmugning. I perioder med tørt og varmt vejr bliver tømte kalvebokse lejlighedsvis rengjort ved højtryksrensning af intenter m.m. Hydratkalk anvendes undtagelsesvist til desinfektion efter rengøring. Kviestaldene rengøres i sommerhalvåret med højtryksrenser.

Slagtesvinestalden rengøres med højtryksrenser efter tømning af staldafsnit for grise, det vil sige ca. 4 gange årligt. Efter behov anvendes hydratkalk til desinfektion efter rengøring. Husdyrbruget anvender normalt ikke andre desinfektionsmidler.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde, fodringsanlæg og ventilationskanaler m.v. har en gunstig indflydelse på ammoniaktab, staldlugtemission, støvgener og fluegener, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

## FODER

---

### Kvæg

På hovedejendommen Dueholmvej 2 er der en stor egenproduktion af grovfoder; majsensilage udgør hovedparten af grovfoderrationen, mens græs udgør mindst 40 % af grovfoderrationen. Grovfoderet opbevares primært på Dueholmvej 2, hvor foderet blandet i fuld-foderblanderen og transporteres i fodervogn til Røjbækvej 2. En del af grovfoderet opbevares i foderlade på Røjbækvej 2 (bilag 2), mens en mindre del af ensilagen opbevares i markstakke syd for husdyrbruget. Kraftfoder/tilskudsfoder opbevares på Dueholmvej 2, hvor det iblandes foderblandingen.

På Røjbækvej 2 anvendes i ansøgt drift 62 ton kraftfoder/tilskudsfoder, 1.000 ton ensilage samt 2.500 ton halm til opdrættet.

Der anvendes ikke og opbevares ikke kartoffelpulp eller saftgivende ensilagetyper på husdyrbruget.

Foderet blandes overvejende i en mobil foderblander, på Dueholmvej 2, hvorefter fuldfoderet transporteres til Røjbækvej 2 i fodervogn. Øvrigt foder, tilskudsfoder og halm opbevares på husdyrbruget tæt på staldene, således at foderspild og energiforbrug minimeres samtidig med at støv-, støj- og transportgener for omboende begrænses. I ansøgt drift opbevares hovedparten af foderet i siloanlæg på fast bund. Afhængigt af høstudbyttet i enkelte år kan det forekomme, at mindre partier ensilage opbevares i markstak (se under afsnittet 'ensilage').

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent på baggrund af grovfoderanalyser, således at foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet, og den nyeste viden indenfor kvægfodring, med henblik på at opnå den mest optimale fodring med hensyn til mælkeproduktion, køernes sundhed, foderomkostninger, størst mulig grad af selvforsyning med foder og brug af færrest mulige ressourcer.

### Kvægfoder og BAT

Ansøger har fravalgt at anvende reduceret proteintildeling, som et virkemiddel til reduktion af ammoniak. Ansøger har kontaktet Dansk Kvæg, som medgiver, at reduktion af råprotein i foderrationen til malkekøer generelt bør overvejes nøje, inden dette tiltag vælges med henblik på at opnå et fastlagt emissionsniveau for ammoniak. Landmænd, hvis besættninger især har høj ydelse eller høje avlsmål, vil få store udfordringer ved at vælge reduceret proteinniveau i foderrationen. Hvis de seneste års tendens for kvægbrug fortsætter, vil mælkeydelsen over de kommende år øges pr. ko og samtidig vil koens energikrav også blive øget.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
 CVR: 29189927

Igennem flere år har ansøger haft stor interesse for kvægavl og besætningen på Dueholmvej 2 har en høj ydelse, hvorfor ansøger ikke vælger reduceret proteintildeling, heller ikke for opdrættet på Røjbækvej 2.

#### Vurdering af kvægfoder og BAT

Det står ansøger frit for at vælge teknikker eller teknologier indenfor fodring, staldindretning eller i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning, herunder i hvilke dele af staldanlægget, det vil være mest hensigtsmæssigt, når blot den fastlagte emissionsgrænseværdi for ammoniak nås med andre ammoniakreducerende virkemidler. Ansøger har valgt teknologier indenfor staldindretning.

Grovfoderet til opdrættet på husdyrbruget produceres på hovedejendommen Dueholmvej 2. Der udtages foderprøver og foderplan udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent og med anvendelse af den nyeste viden indenfor kvægfodring. For at kunne optimere mest muligt, stilles der vilkår om, at der skal foretages én-dagsfoderkontrol (EFK) mindst fire gange årligt. Ved EFK registreres vægt af alle fodermidler, der tages analyser af alt grovfoder og for kraftfoder og råvarer anvendes følgesedler, således at rationens indhold af blandt andet råprotein, AAT og PBV kan beregnes. Med udgangspunkt i EFK kan fodertildeling optimeres og foderplanen justeres ud fra rationens indhold af foderemner og sammensætning.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget, med det stillede vilkår, lever op til BAT og ikke forårsager væsentlige miljøpåvirkninger.

#### Svin

Der anvendes tørfodring i slagtesvinestalden. Foder indkøbes som færdigfoder, der opbevares i en silo, der kan rumme 30 tons. Siloen er placeret vest for slagtesvinestalden (stal-dafnit 1.1.2) (bilag 1). Det årlige forbrug er ca. 300 tons.

Foderanlægget er én-strengt, og det er derfor ikke muligt at anvende fasefodring. Der er fytase i foderblandingen.

#### Svinefoder og BAT

Holstebro Kommune vurderer, at BAT til fodring af svin, hvad angår antallet af foderenheder (FE) og proteinindholdet pr. FE, svarer til maksimalt de normtal, der udgives hvert år af Plantedirektoratet i forbindelse med type 2-gødningskorrektioner. Disse normtal svarer til den gennemsnitlige fodring i Danmark, og normtallene er faldende, fordi danske svineproducenter hvert år forbedrer deres fodringsstrategier. Såfremt der fodres indenfor eller under disse normer, ligger fodringen blandt de bedste 50 % i Danmark, hvad angår næringsstofudledning grundet fodring. Det vurderes, at et sådant foder vil være økonomisk og fysisk tilgængeligt for branchen generelt, hvorimod foder, som har et lavere proteinindhold/energiindhold pr. kg tilvækst, ikke vil være tilgængeligt for branchen generelt.

Mængden af kvælstof (N) og fosfor (P) i den producerede husdyrgødning kan nedsættes ved foderkorrektioner. Total-N og -P i husdyrgødning beregnes normalt ud fra normtal. I de tilfælde, hvor den aktuelle produktion afviger fra kriterierne for normtallene, kan mængden af total-N og -P i gødningen beregnes ud fra de faktiske produktionsforhold. Ved en type 2-

#### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

foderkorrektion beregnes mængden af total-N og -P ud fra de faktiske produktionsforhold i forhold til foderforbrug og fodersammensætning samt ind- og afgangsvægt m.v.

En type 2-korrektion bruges til at dokumentere de afvigelser, der kan være i mængden af total-N i produceret husdyrgødning, når produktionen afviger i forhold til kriterierne for normtalsberegningerne. Type 2-korrektionsberegningerne er beskrevet i Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler. Korrektionsformlerne for 2005/2006 benyttes i forbindelse med korrektion for råproteinindholdet og korrektionsformlerne for 2010/2011 i forbindelse med korrektion for fosforindholdet.

Type 2-korrektioner mindsker mængden af total-N i gødningen, hvilket medfører, at fordampningen af ammoniak fra gødningen nedsættes.

Normtallene for 'gram råprotein pr. FE', jvf. 2005/2006 normtal, som bruges i beregningerne i ansøgningssystemet, ligger for slagtesvin (30-102 kg) på 157,6 g råprotein/FE. Ansøger har i ansøgningen valgt at reducere mængden af råprotein pr. FE i foderet til slagtesvinene til 145,50 g råprotein/FE, som et virkemiddel for at opfylde det generelle krav om ammoniakreduktion.

Ansøger oplyser, at fosfortildelingen til slagtesvinene ligger på 4,4 g P pr. FE, som er normen i foderblandinger på ansøgningstidspunktet. Jvf. nyeste fodernormtabel fra Videncenter for Svineproduktion (april 2010) indeholder foderblandingerne 4,4 g P pr. FE ved "normal dosis fytase = 100 % tilsætning".

Normtallene for 'gram fosfor pr. FE', jvf. 2010/2011, er 4,3 g P pr. FE, jvf. Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2010/2011.

#### Vurdering af svinefoder og BAT

Jvf. teknologiblad om fosforindhold i slagtesvinefoder er det muligt at nå ned på 4,4 g P pr. FE uden fasefodring. For mindre besætninger og besætninger, som ikke bygger nye stalde vil krav om brug af fasefodring medføre en uforholdsmæssig stor meromkostning til ekstra fodringsanlæg og siloer, i forhold til en effekt på 0,1 g fosfor pr. FE opnået ved fasefodring. Derfor er teknologikravet for fosfor for disse besætninger fastlagt til 4,4 g P pr. FE, svarende til det opnåelige fosforindhold i enhedsfoder. Holstebro Kommune vurderer derfor, at et fosforindhold på 4,4 g P pr. FE er acceptabelt for slagtesvineproduktionen på husdyrbruget.

I tabel 4 er type 2-korrektioner for indholdet af N og P i husdyrgødningen sammenstillet for slagtesvinene på husdyrbruget.

**Tabel 4. N- og P-indhold i foder og type 2-korrektion for kvælstof og fosfor i husdyrgødningen.**

Stald- afsnit	Dyretype	Ansøgt g råprotein pr. FE	Normtal 2005/2006 g råprotein pr. FE	Beregnet korrektions- faktor, råprotein	Ansøgt g fosfor pr. FE	Normtal 2010/2011 g fosfor pr. FE	Beregnet korrektions- faktor, fosfor
1.1.2	Slagtesvin	145,5	157,6	0,87	4,4	4,3	1,00

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
CVR: 29189927

Foderkorrektioner, slagtesvin (råprotein og fosfor)

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af **råprotein** i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen:

$$\left( (FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. } FE_{sv}) / 6,25 \right) - \left( (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 28 \text{ g N pr. kg tilvækst} \right) / \left( (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})) \right)$$
, jvf. Teknologibladet 'Fodring – Råprotein i slagtesvinefoder' af 30. juni 2010.

$$\left( (2,85 FE_{sv} \text{ pr. kg tilvækst} \times (102 \text{ kg} - 30 \text{ kg})) \times 145,50 \text{ g råprotein pr. } FE_{sv} / 6,25 \right) - \left( (102 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 28 \text{ g N pr. kg tilvækst} \right) / \left( (102 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times (20,95 + 0,177 \times (102 \text{ kg} + 30 \text{ kg})) \right) = \underline{0,87}$$

$FE_{sv} \text{ pr. kg tilvækst} \times (\text{slutvægt} - \text{startvægt})$  svarer til foderforbrug pr. produceret svin.

Ved fodring af slagtesvin (30-102 kg) på husdyrbruget anvendes 2,85  $FE_{sv}$  pr. kg tilvækst pr. produceret svin og 145,50 gram råprotein pr.  $FE_{sv}$  således, at korrektionsfaktoren beregningsmæssigt er 0,87.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere korrektionsfaktoren for slagtesvinene i henhold til den i tabel 4 anførte type 2-korrektionsfaktor. De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug og proteinindhold er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer én af de to faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt.

Beregningsmæssigt er det samlede forbrug af råprotein på:  $2,85 FE_{sv} \times (102 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 1.440 \text{ slagtesvin/år} \times 145,50 \text{ g råprotein}/FE_{sv} = \underline{42.994 \text{ kg råprotein/år}}$ .

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af **fosfor** i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlen fra Plantedirektoratets vejledning om gødskning og harmoniregler 2010/2011.

$$\left( (FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times \text{g fosfor pr. } FE_{sv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) \right) / 0,507$$

$$\left( (2,85 FE_{sv} \times (102 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 4,4 \text{ g fosfor pr. } FE_{sv}/1000) - ((102 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) \right) / 0,507 = \underline{1,00}$$

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere korrektionsfaktoren for slagtesvinene i henhold til den i tabel 4 anførte type 2-korrektionsfaktor. De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug og fosforindhold er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer én af de to faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt.

Beregningsmæssigt er det samlede forbrug af fosfor på:  $2,85 FE_{sv} \times (102 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 1.440 \text{ slagtesvin/år} \times 4,4 \text{ g fosfor}/FE_{sv} = \underline{1.300 \text{ kg P/år}}$ .

I tabel 5 er korrektionsfaktor for henholdsvis råprotein og fosfor sammenstillet samt det totale forbrug af råprotein og fosfor i slagtesvineproduktionen.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

**Tabel 5. Korrektionsfaktor og totalt forbrug af råprotein og fosfor i slagtesvineproduktionen.**

Dyregruppe	Korrektionsfaktor, råprotein	Råprotein [kg/år]	Korrektionsfaktor, fosfor	Fosfor [kg/år]
Slagtesvin (30-102 kg)	0,87	42.994	1,00	1.300

I slagtesvineproduktionen må der årligt maksimalt anvendes 42.994 kg råprotein og 1.300 kg fosfor.

#### Tilsætning af fytase

Fosfor er et livsnødvendigt næringsstof for svin. Samtidig udgør fosfor et stigende miljøproblem i vandmiljøet.

Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved en betydelig mængde fosfor udskilles via gødningen. Ved at tilsætte enzymet fytase til svinenes foder kan fosfor, der er bundet som fytat i korn og olieholdige frø, blive tilgængeligt for slagtesvinene. Ved tilsætning af enzymet fytase er der dermed et mindre behov for at tilsætte uorganisk fosfor til svinenes foder. Alt i alt vil tilsætning af en mindre mængde uorganisk fosfor og udnyttelse af fosfor, der er bundet i fytat, medvirke til at der udbringes mindre fosfor på markerne og dermed bliver udvaskningen af fosfor fra marken til vandmiljøet forventeligt mindre.

På husdyrbruget anvendes færdige tørfoderblandinger med 4,4 g P pr. FE ved "normal dosis fytase = 100 % tilsætning". Normal dosis fytase svarer til tilsætning af 500 FTU (Natuphos eller Phyzyme XP) eller 750 FYT (Ronoxyme-P) til varmebehandlet færdigfoder.

Renere teknologi indenfor slagtesvineproduktion er blandt andet som minimum at kunne opfylde Landsudvalget for Svin's seneste anbefalinger vedrørende anvendelse af fytase. For pelleteret færdigfoder anbefales en tilsætning på 500 FTU, 500 PPU henholdsvis 750 FYT-enheder, afhængigt af valg af fytaseleverandørens specifikationer.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at forhold vedrørende foder og optimering heraf pt. opfylder kravet til BAT, men opfordrer til at udviklingen på området med fytasetilsætning følges og implementeres om muligt. Ovenstående sikres ved vilkår.

## **ENSILAGEOPBEVARING OG HÅNDBETING**

I forbindelse med den nuværende drift opbevares grovfoderoplæg i foderlade (bilag 2), og en mindre del opbevares i markstak syd for husdyrbruget. Hovedparten af grovfoderoplægget forefindes imidlertid på hovedejendommen Dueholmvej 2. I ansøgt drift vil grovfoderet forsat opbevares således, dog vil hovedparten af ensilagen overvejende opbevares på det planlagte plansiloanlæg på ca. 4.730 m<sup>2</sup> på Dueholmvej 2. Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak. Det forventes, at der kan være behov for at opbevare maksimalt 10 % af ensilagen i markstak, svarende til 250 m<sup>2</sup>.

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

### Ensilage i markstakke

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke-saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Under visse omstændigheder kan oplag af ensilage i markstak medføre risiko for punktkildeforurening, grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT at placere eksempelvis gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme recipienter reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne sammenhæng er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke, kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og eventuel foderblanding, hvilket kan være til gene for naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage, oplagt direkte på marken i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening (tabel 6).

**Tabel 6. Afstandskrav fra ensilageoplag til indvindingsanlæg m.v. og nabobeboelse.**

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Naboskel	30 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum én gang om ugen, og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Røjbækvej 2 er jordløs, bortset fra arealet syd for husdyrbrugets anlæg (bilag 5), hvor det i ansøgningen oplyses, at ensilage opbevares i markstakke. Dette areal er ikke et lavbundsareal og arealet er ikke skrånende i retning mod vandløb eller grøfter, hvorfor der ikke stilles vilkår om placering af markstakke i relation til disse forhold.

### Ensilage og BAT

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst mulig udstrækning place-

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
 CVR: 29189927

res tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Da naturlige udsving i høstudbyttet kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse. Der stilles vilkår til sikring heraf.

## FYRINGSANLÆG

Stuehuset opvarmes med olie, da der er indsat oliefyr efter ophør af malkekvæg på ejendommen. Tidligere blev stuehuset opvarmet via overskudsvarme fra køletanken ved mælkeanlægget. Der stilles ikke vilkår hertil.

## HÅNDBLING OG OPBEVARING AF OLIE OG BRÆNDSTOF

På husdyrbruget har Holstebro Kommune registreret to olietanke, som fremgår af tabel 7.

**Tabel 7. Husdyrbrugets olietanke.**

Type	Placering	Fabrikant	Gnr. og tanknr.	Etableret år	Indhold
Beholder 1, overjordisk ståltank	I garage på betongulv uden afløb	Brande Beholderfabrik	Tank nr. 14107	1994	1.800 liter dieselolie
Beholder 2, overjordisk plasttank	I garage på betongulv uden afløb	Brande Beholderfabrik	Gnr. SD 600-81 Tank nr. 100726	1994	1.800 liter fyringsolie

Husdyrbrugets olietanke til henholdsvis dieselolie og fyringsolie er placeret i garage (bilag 2, bygning 2) på betongulv uden afløb. Der opbevares ikke smørelie eller lignende på husdyrbruget.

Såfremt der på et senere tidspunkt opbevares olie, som ikke opbevares i tank, der er omfattet af olietankbekendtgørelsen, skal olien opbevares i egnede beholdere, der er placeret under tag og beskyttet mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af de pågældende stoffer kan holdes indenfor et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak. Oplagspladsen skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsbeholder i området. Hermed mindskes risikoen for, at olie eller spildolie forurener grundvand, jord, undergrund, vandløb, søer eller havet.

Ansøger har oplyst, at olietanke er placeret således at eventuel lækage let kan registreres og opsamles. Hvis der sker spild eller olietankene bryder læk, flyder olien ud i garagen. Betongulvet har ikke fald og er uden afløb. I garage og foderlade findes savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til opsugning af eventuelt spild.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at risikoen for forurening af jord, undergrund, grundvand eller vandmiljø er minimal, samt at krav om BAT og gældende lovgivning er overholdt. Området er reguleret af gældende lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til husdyrbrugets opbevaring og håndtering af olie og brændstof.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927



## **SPRØJTEMIDLER, KEMIKALIER OG MEDICIN**

---

Der udføres ikke marksprøjtning fra husdyrbruget. Marksprøjtning varetages af maskinstation eller fra husdyrbruget på Dueholmvej 2. Der opbevares således ikke sprøjtemidler og kemikalier på husdyrbruget. Såfremt der ændres på dette forhold og senere ønskes opbevaret sprøjtemidler og kemikalier på husdyrbruget skal dette opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende på fast bund uden risiko for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Giftige midler skal opbevares under lås. Ovenstående sikres ved vilkår.

Der opbevares ikke handelsgødning på husdyrbruget.

Medicin opbevares på Dueholmvej 2 og afhentes herfra ved behov. Der stilles ikke vilkår til husdyrbrugets opbevaring af medicin.

## **AFFALD**

---

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald, som er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres i henhold til affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring m.v., skal opbevares i egnede, lukkede beholdere under tag (tydeligt mærket med indhold) med tæt-sluttende låg på fast, tæt underlag, med opkant eller således, at eventuelt spild kan opsamles i eksempelvis en spildbakke, og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Brugte kanyler skal behandles som klinisk risikoaffald i henhold til affaldsbekendtgørelsen og regulativ for erhvervsaffald, herunder skal det opbevares i en egnet brudsikker beholder, og den anvendte emballage skal lukkes forsvarligt og mærkes, før affaldet forlader husdyrbruget. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til affaldsregulativet, herunder skal transport af farligt affald foregå med godkendt transportør, til godkendt modtager, og der skal foreligge kvitteringer for aflevering af farligt affald. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler. Affald må ikke afbrændes eller nedgraves.

Inden for affaldsområdet er BAT, blandt andet, at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres i henhold til gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes i henhold til ovenstående uden der sker ophobning.

På husdyrbruget fremkommer der fast affald i form af emballage fra foder, rengøringsmidler m.v. Det er oplyst i ansøgningen, at der er opstillet container til fast affald, som tømmes efter behov. Containeren er placeret ved gårdsplads. Landbrugsplast indsamles og afleveres på erhvervsugenbrugsplads. Tømte medicinglas og kanyler opbevares på Dueholmvej 2, hvorfra det afleveres til henholdsvis dyrlæge og til NVR-affald. Husholdningsaffald af-

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

hentes hver 14. dag. Jern afsættes til jernhandler efter behov. Øvrigt affald håndteres i henhold til nedenstående tabel 8.

**Tabel 8. Oversigt over affaldsproduktion og bortskaffelse.**

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG 19.00	Erhvervsaffald (brændbart)	4.000 kg årligt. Container.	Afhentes af NVR-affald
ISAG 23.00	Ikke brændbart affald	5.000 kg årligt. Container.	Afhentes af NVR-affald
EAK 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Intet. Eventuelle medicinrester og kanyler opbevares på Dueholmvej 2.	Via dyrlæge ved besøg på Dueholmvej 2, mens kanyler afhentes af NVR-affald
EAK 02-01-10	Jern	Varierende	Afhentes af skrothandler
ISAG 50.00	Papir/pap	500 kg årligt. Container.	Afhentes af NVR-affald
ISAG 51.00	Glas (medicin-/hætteglas)	Ingen.	-
ISAG 52.00 EAK 02-01-04	Plast	800 kg årligt. Opsamles i egen vogn.	Afleveres på erhvervs-genbrugsplads
ISAG 52.06	PVC	-	-
EAK 02-01-09	Kemikalieaffald	Generelt intet affald	-
EAK 13-02-03-00	Spildolie og oliefiltre	Spildolie opbevares i lukket olietromle. Der er ingen oliefiltre, da traktorer serviceres på værksted.	Afhentes af NVR-affald eller afleveres på erhvervs-genbrugsplads. Værksted
ISAG 79.00	Lysstofrør	Varierende. Container.	Afhentes af NVR-affald

Spildolie opbevares i 300 liter lukkede olietromler i garage. Oliefiltre skiftes ved service på traktorer på værksted, hvorfor oliefiltre ikke opbevares på husdyrbruget. Til opsugning af eventuelt spild findes der kattegrus i garagen. Der gøres opmærksom på, at kattegrus, sand, savsmuld og andet materiale med olierester og opsamlet olie skal bortskaffes som farligt affald, ligesom spildolie. Spildolie afleveres til NVR-affald eller køres til erhvervs-genbrugspladsen.

Der stilles vilkår om, at farligt affald, såsom spildolie og oliefiltre, såfremt de senere opbevares på husdyrbruget, skal opbevares i lukkede beholdere på fast underlag uden mulighed for, at eventuelt spild kan løbe af til jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde m.v.

Medicinrester og kanyler opbevares i lukket beholder på Dueholmvej 2, hvorefter det afhændes til dyrlægen eller til NVR-affald.

Det vurderes, at affaldshåndteringen opfylder krav om BAT og øvrig lovgivning som beskrevet. Området er reguleret af gældende lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til husdyrbrugets affaldshåndtering, udover opbevaring af spildolie og eventuelt oliefiltre.

## DØDE DYR

I henhold til bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007 om opbevaring af døde dyr, skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen, og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
CVR: 29189927

en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej, og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde, hvor dyrene er overdækkede, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Opbevaring af kadavere må ikke medføre uhygiejniske forhold eller være til gene for omboende. Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld, dog maksimalt 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

Døde dyr opbevares på en palle, overdækket med presenning, indtil afhentning af DAKA. Afhentningspladsen er placeret syd for den eksisterende kostald/kviestald (bilag 2, nr. 14). Døde dyr tilmeldes straks DAKA, som afhentes hurtigst muligt. Det forventes, at der efter udvidelsen vil være ca. 70 døde dyr årligt. Afhentningspladsen er afskærmet fra offentlig vej, da der er et læbælte op ad vejen. Med husdyrbrugets beliggenhed forventes det ikke, at pladsen vil være til gene for naboer og eventuelle forbigående. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed vedrørende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Under forudsætning af, at ovenstående forhold overholdes, vurderes det, at opbevaringen ikke giver anledning til uhygiejniske forhold i perioden indtil afhentning, og således ikke giver anledning til forurening eller gener for omboende. Derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning.

---

## Gødningsproduktion og håndtering

---

### OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

---

Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at der årligt produceres flydende husdyrgødning svarende til 1.961 m<sup>3</sup>, inklusiv vaskevand, overfladevand og nedbør i gyllebeholder, hvoraf 1.861 m<sup>3</sup> produceres i staldene. Opbevaring af flydende husdyrgødning efter udvidelsen sker i gyllekanaler, fortank, i eksisterende gyllebeholder og i ny gyllebeholder, som angivet i tabel 9.

**Tabel 9. Opbevaring af flydende husdyrgødning.**

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Seneste 10 års beholderkontrol	Opbevaret andel af flydende gødning [%]	Kapacitet [m <sup>3</sup> ]
1.1.7 Gyllebeholder I	1981	1998	---	Udtaget af drift
1.1.6 Gyllebeholder II	1988	2009	36	1.500
1.1.8 Lejet gyllebeholder	1993	2003	0	---
1.1.10 Ny gyllebeholder III	2011	---	52	3.000

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Seneste 10 års beholderkontrol	Opbevaret andel af flydende gødning [%]	Kapacitet [m <sup>3</sup> ]
1.1.10 Gyllekanaler og fortank	1980 / 2000	---	11	600
				50
<b>Samlet opbevaringskapacitet:</b>				<b>5.150</b>

Gyllebeholder I (1.1.7) (bilag 1 og 2) er senest kontrolleret ved lovpligtig beholderkontrol i 1998. Det er oplyst, at beholderen forventes fjernet. Ansøger skal indsende erklæring til Holstebro Kommune om, at beholderen tages ud af drift. Beholderen skal rengøres og gøres uanvendelig. Den lejede gyllebeholder på naboejendommen Røjbækvej 1, 7540 Haderup, har en kapacitet på 600 m<sup>3</sup>, men anvendes ikke i ansøgt drift.

Gyllebeholderne fra 1981 og 1988 er ikke forsynet med fast overdækning. Der etableres naturligt flydelag i beholderne og føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. Den nye gyllebeholder forsynes ej heller med fast overdækning.

Den nye gyllebeholder planlægges opført i 2011 og er medtaget i ansøgningen om godkendelse, således ansøger har mulighed for at etablere ny gyllebeholder indenfor 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen.

#### Opbevaringskapacitet

Under forudsætning af etablering af ny gyllebeholder i 2011, vil husdyrbruget råde over en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til 31,5 måneders produktion. Såfremt ny gyllebeholder på 3.000 m<sup>3</sup> ikke etableres indenfor 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, vil husdyrbruget råde over en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til 13,1 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Det vurderes derfor, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig efter § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

#### Håndtering

Gylle fra svinestalden (1.1.2) føres til fortank ved svinestald (bilag 2, nr. 16). Der er ikke pumpeledning fra fortanken. Gyllen pumpes herfra til gyllebeholder med egen slamsuger eller gyllen udbringes på markerne om forår og i sommerperioden. Fra gyllekanalerne i kvægstaldene føres gyllen via fortank til husdyrbrugets gyllebeholdere. Rørforbindelse er skitseret på bilag 2. Fra fortank overpumpes gylle med elpumpe, via fast jordledning, til gyllebeholder. Der er luftindtag i toppen af overføringsrøret, og dermed sikret, at der ikke kan ske tilbageløb. Der vurderes ikke at være risiko for forbundne kar ved overførsel af gylle. Overpumpning af gylle til ny gyllebeholder foregår med elpumpe via fortank. Ansøger oplyser, at han forinden overpumpning af gylle til gyllebeholderne sikrer sig, at der er den fornødne kapacitet i beholderne.

BAT i forhold til opbevaring af flydende husdyrgødning

I forbindelse med pilotprojekt om standardvilkår for BAT for mellemstore slagtesvine- og minkbrug blev der udarbejdet en teknologibeskrivelse for fast overdækning med beholdere med svine- og minkgylle. Beskrivelsen er lavet på baggrund af ekspertvurderinger, da der ikke foreligger afprøvning, der viser effekten af fast overdækningen på emission af ammoniak, lugt og klimagasser. Det anslås, at teknologien halverer ammoniakfordampningen i forhold til beholdere med lovpligtig overdækning med flydelag. Der er ikke lavet en særskilt teknologibeskrivelse for fast overdækning af beholdere med kvæggylle, da effekten vurderes at være i samme størrelsesorden som effekten for svine- og minkgylle. De økonomiske fordele ved teknologien for landmanden er veldokumenteret, da lagring og udbringning af regnvand undgås.

Ansøger har fravalgt fast overdækning af de eksisterende gyllebeholdere fra henholdsvis 1981 og 1988, da de ikke er bygningsmæssig forberedt til etablering af fast overdækning.

Ansøger har desuden fravalgt overdækning af ny gyllebeholder. På husdyrbruget er der efter udvidelsen 108,51 DE i kvieopdræt og 36,98 DE i svin, i alt 145,49 DE. Teltoverdækning ved henholdsvis 75 DE og 150 DE i kvæg er angivet til en meromkostning på henholdsvis 54 kr. og 32 kr. pr. kg N reduceret inklusiv værdi af sparet handelsgødning ved staldtypen linespil og fast overdækning, sammenlignet med flydelag, jvf. "Resumé af undersøgt miljøteknologi for Kvæg opstaldet i staldsystemer med gyllehåndtering", Miljøministeriet, december 2009.

Det står ansøger frit for at vælge teknikker eller teknologier indenfor fodring, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning, herunder i hvilke dele af staldanlægget, det for ansøger vil være mest hensigtsmæssigt, i forhold til, at det samlede anlæg skal leve op til den fastlagte emissionsgrænseværdi. Ansøger har valgt teknikker/teknologier indenfor fodring og staldindretning, som beskrevet i afsnittet 'Stalde', og lever hermed op til det fastlagte emissionsniveau for ammoniak. Den nye gyllebeholder etableres derfor ikke med fast overdækning, da ansøger opfylder emissionsgrænseværdien med robotskraber i kosterald (1.1.1), gulvtype i slagtesvinestald (1.1.2) samt reduceret råproteinindhold i foderet til slagtesvinene.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er desuden følgende tiltag:

- at anlæg til opbevaring af gødning mindst én gang om året tømmes så godt som muligt for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholder opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Der er naturligt flydelag på eksisterende gyllebeholdere (1.1.6 og 1.1.7).
- Der vil være naturligt flydelag på den nye gyllebeholder (1.1.10).
- Beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

For at sikre anvendelsen af BAT, som ikke er omfattet af gældende lovgivning, stilles der vilkår om, at gyllebeholderne minimum én gang om året, eksempelvis i forbindelse med forårstømning, skal inspiceres for revner/utætheder m.v. og vedligeholdes. Inspektion og

**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

eventuel vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 8. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår og overholdelse af gældende lovgivning anvender BAT for opbevaring af flydende husdyrgødning.

## **PÅFYLDNING AF GYLLEVOGNE**

---

På husdyrbruget anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb. Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne, og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning og lignende skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

På eksisterende gyllebeholdere (1.1.6 og 1.1.7) er der pumpe og pumperør. Den nye gyllebeholder (1.1.10) etableres uden fastmonteret pumpe. Fremover pumpes al gylle med traktorpumpe.

De generelle regler for pumper, anvendt til gyllepumpning, blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, eksempelvis ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpede vilkår. Det vurderes, at kravet om BAT og øvrig lovgivning er opfyldt med det stillede vilkår.

## **OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING**

---

Ud fra supplerende oplysninger fremgår det, at der årligt produceres ca. 58 tons fast gødning og dybstrøelse på husdyrbruget efter udvidelsen, svarende til ca. 99 m<sup>3</sup>.

### **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

I kalveboksene udmuges én gang om måneden. Strøelse og fast gødning fra kalvebokse anvendes som supplerende flydelag i gyllebeholdere i vid udstrækning i sommermånedene, eller udbringes direkte fra stald til mark og nedmuldes. Andel af direkte udbragt dybstrøelse er valgt som et virkemiddel til nedsættelse af ammoniakfordampningen i ansøgningen, hvorfor der stilles vilkår om, at 90 % af dybstrøelsen køres direkte ud på marken og nedpløjes. Når der i ansøgningen aktivt tastes '90' i kolonnen 'Andel af dybstrøelse, der køres direkte ud og pløjes ned' indregner IT-ansøgningen en højere effekt på nedsættelse af ammoniakfordampningen, end hvis der ikke angives en værdi i kolonnen. Normen er 65 % for andel af dybstrøelse, der køres direkte ud og pløjes ned.

På husdyrbruget er der en møddingsplads (bilag 2, nr. 13), der kan rumme ca. 680 m<sup>3</sup> dybstrøelse/fast gødning. På husdyrbruget er der imidlertid kun tale om opbevaring af 10 % af den mængde dybstrøelse/fast gødning, der produceres af småkalvene i staldafsnit 1.1.3 (bilag 1), svarende til ca. 10 m<sup>3</sup>, idet 90 % af den faste gødning/dybstrøelsen køres direkte ud på marken og nedpløjes. På husdyrbruget er der således rigelig og tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den beskedne mængde strøelse og faste gødning/dybstrøelse, der opbevares på møddingspladsen. Husdyrbruget opbevarer ikke fast husdyrgødning (komposteret dybstrøelse) i markstakke. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret med hensyn til lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, i forhold til opbevaring i markstak.

På baggrund af ovenstående stilles vilkår om, at der kun må opbevares 10 % af den samlede, årlige mængde strøelse og faste gødning på møddingsplads, da resten er angivet som udbragt direkte fra stald. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol, idet ansøger i driftsjournalen (bilag 8) skal notere tidspunkt og gødningsmængde, der køres ud fra stald til udbringning direkte på mark.

#### Foderrester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg, eksempelvis ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

---

## **Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg**

---

### **AMMONIAK**

---

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 1.133 kg kvælstof (N) pr. år, hvilket er en meremission på -1.234 kg N/år i forhold til den nuværende drift. Ammoniakfordampningen fra stalde og opbevaringslagre er sammenstillet i tabel 10.

**Tabel 10. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg og opbevaringslagre.**

Beskrivelse	N-emission [kg N/år]
Emission fra stalde omfattet af kravet om 25 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (staldafsnit for eksisterende produktion)	184
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav	724

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

Beskrivelse	N-emission [kg N/år]
(staldafsnit hvor udvidelse foregår)	
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	214
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	11
Samlet emission efter udvidelse og minimum 25 % reduktion	1.133
<b>Meremission</b>	<b>-1.234</b>
<b>Højeste merdeposition i naturområdet</b>	<b>0</b>

### Det generelle krav om ammoniakreduktion – 25 %

Ansøgningen er omfattet af krav om reduktion af ammoniakudledningen med 25 % i forhold til de angivne referencesystemer i bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kravet om 25 % ammoniakreduktion gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt for at opnå reduktionen, er robotskraber i eksisterende kvægstald (afsnit 1.1.1) samt reduceret indhold af råprotein i slagtesvinefoderet. Der er stillet vilkår om skrabehyppighed for robotskraber samt indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Ammoniakemissionens påvirkning af de omliggende naturområder og –typer er behandlet under afsnittet 'Tør natur' under 'Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg'.

## **LUGT**

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet, er eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har blandt andet til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Den model, som resulterer i den højeste lugtemission, anvendes for det pågældende område. Staldlugtemission beregnes ved et produktions-tidspunkt i sommertiden med maksimalt antal dyr på stald, det vil sige under forhold, der resulterer i maksimal lugtavgivelse. I tabel 11 fremgår resultatet af lugtberegningen, som er

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
CVR: 29189927



foretaget i den elektroniske ansøgning. I dette tilfælde er der mere end 1,2 gange den beregnede geneafstand til de tre områdetyper. Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne.

**Tabel 11. Beregnet geneafstand for lugt.**

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	259 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	146 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	82 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand.

På bilag 5 ses nærmeste nabobeboelser. Nærmeste enkelt bolig i landzone, Herningvej 70, ligger i en afstand af ca. 385 meter sydvest fra husdyrbrugets staldbygninger. Byzonen til Vridsted er beliggende i en afstand af ca. 2,5 kilometer nord-nordøst for husdyrbruget, mens landsbyafgrænsningen til Bjergby er beliggende i en afstand af ca. 2,3 kilometer fra husdyrbruget.

Svinestalden har mekanisk ventilation, mens øvrige staldanlæg til kvieopdrættet har naturlig ventilation. Naturlig ventilation i stalde mindsker lugtgenerne for omgivelserne i forhold til traditionel mekanisk ventilation med afkast.

Håndtering af husdyrgødning sker normalt på hverdage i tidsrummet 7.00 til 18.00. I forbindelse med forårsarbejde vil der kunne forekomme udkørsel udenfor dette tidsrum.

Der skal konstant være flydelag i gyllebeholdere, der ikke er overdækket med fast overdækning. Efter omrøring og udkørsel af gylle skal det kontrolleres, at flydelaget er genetableret senest efter 7 dage, med mindre gyllebeholderen tømmes helt. Gylle omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Fast gødning og strøelse på møddingspladsen skal være overdækket.

#### Samlet vurdering for lugt

Geneafstanden til byzoneområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger er overholdt. Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstand, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som generende. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. Genekriterierne efter både FMK-modellen og Ny Lugtvejledning er overholdt. På den baggrund vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger. Det vurderes dog, at der er taget højde for lugtgener fra gyllebeholdere i de generelle afstandskrav og krav om flydelag m.v. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omboende.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

### Konsekvensradius

Lugtkonsekvensradius er beregnet til 321 meter. Den nærmest beliggende naboejendom, i forhold til husdyrbruget, indgår som høringsberettiget.

## **TRANSPORT**

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, foder, gødning og halm. I forbindelse med ophør af mælkeproduktionen på husdyrbruget reduceres antallet af eksterne transportere til og fra husdyrbruget. Den daglige transport foregår, med enkelte undtagelser, indenfor normal arbejdstid. Ansøger har eksempelvis ikke indflydelse på leverancer fra foderfirmaer, disse foregår sædvanligvis indenfor normal arbejdstid. I det husdyrbruget drives i samdrift med hovedejendommen Dueholmvej 2 vil der være daglige transportere imellem de to ejendomme i forbindelse med fodring og opsyn med dyrene. Denne interne transport øges i forbindelse med den ansøgte drift. Foderet blandes hovedsagelig på Dueholmvej 2, hvorefter en fodervogn transporterer foderet til Røjbækvej 2 én gang dagligt. Transport af dyr mellem de to ejendomme foregår ca. 2 gange ugentlig. På kort sigt er det hensigten, at daglige transportere mellem ejendommene reduceres til 2-3 daglige transportere. Transporterne mellem de to ejendomme foregår indenfor normal arbejdstid. Vejafstanden mellem de to ejendomme er ca. 3,2 kilometer ad offentlig vej.

Transport af gylle er anslået til ca. 250 transportere årligt fra husdyrbruget. Husdyrgødningen fra husdyrbruget afsættes til markbruget under bedriften Dueholmvej 2, og transport i forbindelse hermed er behandlet i godkendelsen af husdyrbruget på Dueholmvej 2. Husdyrgødningen fra husdyrbruget udbringes, så vidt muligt, på de omliggende udbringningsarealer, som bedriften Dueholmvej 2 har til rådighed. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet på bedriften Dueholmvej 2 betyde intensiveret trafik til og fra husdyrbruget. Sæsonbetonede transportere kan dog foregå hele døgnet.

Transportvej for transportere mellem hovedejendommen, Dueholmvej 2, og Røjbækvej 2 vil foregå ad den vej, der er indtegnet på bilag 3. Det estimerede antal transportere per år og transporttype er sammenstillet i tabel 12.

**Tabel 12. Oversigt over transporttype og antal årlige transportere.**

Type	Antal transportere pr. år		Ændring %
	Før udvidelse	Efter udvidelse	
Husdyr til/fra husdyrbruget	60	120	+ 100
Dyr til destruktion	26	26	0
Indkøbte foderstoffer	20	12	- 40
Transport med fodervogn	0	365	---
Grovfoder fra marker (Dueholmvej 2)	150	300	+ 100
Halm	50	100	+ 100
Husdyrgødning - total	375	250	- 33
Husdyrgødning – heraf ad offentlig vej	150	150	0

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

Type	Antal transporter pr. år		Ændring %
	Før udvidelse	Efter udvidelse	
Kemikalier	0	0	0
Brændstof	10	6	- 40
Dyrlæge	8	26	+ 225
Andre (erhvervsaffald)	26	26	0
<b>Antal transporter i alt</b>	<b>875</b>	<b>1381</b>	<b>+ 58</b>

Transporter med fodervogn mellem hovedejendommen Dueholmvej 2 og husdyrbruget, grovfoder, halm, husdyr og dyrlægebesøg er de transporttyper, der øges i forbindelse med omlægningen til kvieopdræt og udvidelsen i slagtesvin på husdyrbruget. Tilsvarende reduceres transporten med husdyrgødning, indkøbte foderstoffer og brændstof. Det samlede antal transporter stiger 58 % i forhold til den nuværende drift. Hovedparten af transporterne benytter offentlig vej, hvoraf den væsentligste del af transporten ad offentlig vej udgøres af de daglige transporter mellem hovedejendommen Dueholmvej 2 og ejendom 2, Røjbækvej 2. Dyreholdet på husdyrbruget reduceres med 48 % (i DE) i den ansøgte drift, hvor det samlede antal transporter øges med 58 %. Udelades den daglige transport med fodervogn mellem de to husdyrbrug, øges antal transporter kun med 16 %.

På offentlig vej, Dueholmvej og Røjbækvej, mellem Røjbækvej 2 og Dueholmvej 2 er der daglige transporter i forbindelse med fodring og opsyn med dyrene. Transporter med fodervogn foregår én gang dagligt og transport med kreaturvogn foregår ca. 2 gange ugentlig. Opsyn med dyrene foregår i personbil. Beboere langs strækningen, på ca. 3,2 kilometer, kan blive berørt af husdyrbrugets trafikale belastning og transportgener forbundet med langsomtgående køretøjer (traktor+vogn), støv og støj. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet, og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse/omlægning/ændring af et eksisterende husdyrbrug. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke findes alternativ rute mellem de to husdyrbrug, da Dueholmvej og Røjbækvej er den korteste og hurtigste rute, og vurderer dermed, at transportruten er acceptabel.

Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter. Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug, herunder beliggenhed op til offentlig vej. Beboere langs transportvejen, Dueholmvej og Røjbækvej (bilag 3), må således forvente at opleve et øget antal transporter med traktor og vogn imellem de to husdyrbrug. Idet transporterne normalt foregår i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes transporterne ikke at medføre væsentlige gener for omboende. Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støj, støv og rystelser herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. Der stilles vilkår herom.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

Herudover skal det bemærkes, at ved tilsvining af offentligt tilgængelige veje i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

### BAT

BAT i forbindelse med transport er blandt andet:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget kan foregå uden væsentlige gener for omboende, ved overholdelse af gældende lovgivning og de stillede vilkår, samt at kravet om BAT er overholdt.

### **STØJ**

---

De primære støjkilder er udfodring af foder, ventilation i svinestald og maskinstøj ved transport til og fra husdyrbruget.

Transporter til og fra husdyrbruget foregår hovedsageligt i dagtimerne. Afhentning af husdyrgødning, til udbringning på udbringningsarealerne tilhørende bedriften Dueholmvej 2, finder sted hovedsageligt 3-4 perioder årligt. I forårsperioden foregår transporten med gyllevogne indenfor en periode på ca. 2 uger tidligt forår og igen 2 uger senere i foråret. Henover sommer og efterår foregår gylletransporten i perioder på 2-3 dages varighed efter slætgræs m.m. Ensilage transporteres til husdyrbruget i perioden fra medio maj til slutningen af vækstsæsonen, og halm transporteres til husdyrbruget ved høst i perioden fra juli til september.

#### Udfodring af foder

Foder blandes overvejende på hovedejendommen Dueholmvej 2 og transporteres til Røjebækvej 2. Transporttid og udfodring foregår i dagtimerne og har en varighed af ca. 1,5 timer dagligt.

#### Foderlevering

Ansøger har ikke indflydelse på tidspunkter for indlevering af købte foderblandinger. Det er oplyst, at der fremover vil være ca. 12 leverancer af foder årligt.

#### Ventilation

I slagtesvinestalden er der mekanisk ventilationsanlæg med undertryk, der kører i døgn-drift. I aften- og nattetimerne kører ventilationsanlægget dog mindre, da temperaturen her er lavere. Staldanlægget er renoveret indenfor de seneste 5 år, og der er ikke foretaget specielle støjdæmpende foranstaltninger, idet der er forholdsvis langt til nabobeboelser.

#### Udmugning

Der er oplyst, at der udmuges én gang om måneden fra kalvebokse. Ved udmugning anvendes bobcat/minilæsser indenfor normal arbejdstid.

### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
CVR: 29189927

### Overpumpning af gylle

Overpumpning af gylle forekommer ca. hver 3. uge à 3 timers varighed, indenfor normal arbejdstid.

### Potentielle nabogener

Ovenstående driftsperioder søges i størst muligt omfang reduceret og driften forekommer overvejende indenfor normal arbejdstid. Der har aldrig været klager over støj fra husdyrbruget.

Husdyrbrugets nærmeste naboer ligger henholdsvis ca. 255 meter og ca. 370 meter fra husdyrbrugets anlæg (bilag 5), mens landsbyafgrænsningen til Bjergby ligger ca. 2,3 kilometer fra husdyrbrugets anlæg. Støj fra husdyrbruget forventes ikke at være eller blive til væsentlig gene for omboende, eftersom de lovpligtige afstandskrav er overholdt, og støjkilderne fra husdyrbruget ikke ligger ud over, hvad der kan forventes for et husdyrbrug af denne type.

### Samlet vurdering af støj

Transportgener er beskrevet og vurderet i ovenstående afsnit om transport.

Der findes ingen generelle regler for det maksimale støjniveau fra husdyrbrug i landzone. Miljøstyrelsen har angivet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for naboer fastsættes derfor vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for omboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

For de beskrevne støjkloder vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af det pågældende materiel m.m. og ved de stillede vilkår. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for omboende, skal ændringen vurderes i henhold til principperne for BAT.

## **STØV**

---

I forbindelse med aflæsning og indblæsning af tilskudsfoder i henholdsvis foderlade og tårnsilo, samt ved håndtering af snittet halm, kan der opstå kortvarige støvgener. Der er ikke foretaget specielle støvbegrænsende tiltag, idet der er forholdsvis langt til nabobeboelser. Støvgener, fra levering af tilskudsfoder og håndtering af snittet halm, vurderes primært at være lokalt på husdyrbruget, og dermed ikke en væsentlig gene for omboende eller trafikanter. Hovedparten af fodermidlerne til kreaturerne udgøres af majs- og græsen-silage, der ikke genererer støv.

Støvgener må påregnes i kortere perioder i forbindelse med halmtransporter i høstperioden, og i tørre perioder kan der forekomme støv fra husdyrbruget ved færdsel med køretø-

### **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

jer og transporter til og fra husdyrbruget. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige. Der henvises til god landmandspraksis, det vil sige at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra husdyrbruget foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Der har ikke været klager over støvgener fra husdyrbruget.

Husdyrbruget er beliggende relativt langt fra naboer. Generelt forventes der ikke støvproblemer på eller omkring husdyrbruget. Til sikring af omgivelserne mod støvgener, stilles vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbrugets eget areal. Det er Holstebro Kommune, der afgør, hvad der er væsentlige gener. Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

## Lys

---

Der er én udendørs projektør med bevægelsessensor placeret på sydgavlen af kviestalden (bilag 2, nr. 17). Herved sikres gode lysforhold under fodring m.m., samtidig med at man undgår, at lyset er tændt i perioder uden aktivitet.

I staldanlæggene er lyset enten slukket om natten, eller lysstyrken overgår til natsænkning. Vågebelysning er udelukkende i eksisterende kviestald (staldafsnit 1.1.1).

Ansøger oplyser, at der løbende vil blive skiftet til energisparepærer og energibesparende lysstofrør på husdyrbruget.

Det er BAT at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for omboende, da der er relativt langt til naboer, og udendørsbelysningen er slukket om natten. Videre vurderes det, at vågebelysningen om natten fra husdyrbruget ikke vil medføre gener for forbipasserende.

## SPILDEVAND

---

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i tabel 13. Afløbsplan er skitseret på bilag 2.

**Tabel 13. Oversigt over spildevandstype og håndtering.**

Spildevandstype	Håndtering
Tagvand	Afledes til overfladisk nedsivning
Afløb fra silohus	Ledes til gyllebeholder
Afløb fra befæstet areal foran fodersilo	Ledes til gyllebeholder
Møddingsplads	Ledes til gyllebeholder

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
 CVR: 29189927

Spildevandstype	Håndtering
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllekanaler/gyllebeholder
Skyllerum/forrum	Afløb til gyllebeholder – men anvendes ikke, da der ikke længere er malkekøer på husdyrbruget
Husspildevand	Ledes til godkendt sivedræn med mekanisk rensning

Forhold i øvrigt omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan, kan ejendommen eventuelt blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

#### Vaskevand fra stalde

Det er oplyst, at vaskevand fra produktionen udgør 100 m<sup>3</sup>. Spildevand fra vask af stalde ledes via gyllekanaler til gyllebeholder.

#### Afløb fra silohus og befæstet areal ved fodersilo

Afløb fra befæstet areal foran tørfoderoplæg, i overdækket silohus, og omkring fodersilo ledes til gyllebeholder.

#### Tagvand

Der er tagrender på nogle af driftsbygningerne og tagvandet herfra nedsiver i jorden. Det er ikke koblet på drænledninger og der er ingen grøfter, vandløb eller dræn i nærheden af driftsbygningerne.

#### Vandbesparende foranstaltninger

Ansøger er bevidst om ressourcebesparende tiltag, og der er således fokus på reduktion af vandspild ved jævnlig gennemgang og almindelig vedligeholdelse af drikkevandsinstallationer m.m.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet set, at forhold omkring spildevand opfylder kravet om BAT og i øvrigt ikke vil give anledning til væsentlig forurening eller gener. Dog kan der på udenomsarealer være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

## **SKADEDYR**

---

Det oplyses i ansøgningen, at skadedyr generelt søges bekæmpet.

#### Rotter

Husdyrbruget er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger husdyrbruget efter behov. Ved mistanke om rotter på husdyrbruget tilkaldes rottefænger og nødvendige tiltag iværksættes. Forebyggende foranstaltninger er rengøring og renholdelse af stalde og omkring foderoplæg for foderrester m.v.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtet til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt, og fremtræder i gennemført renholdt stand,

### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

så rotternes levemuligheder på husdyrbruget begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for eksempelvis rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, eventuelt ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

### Fluer

Forebyggende foranstaltning er regelmæssig udmugning i kalvebokse, og klækningsstederne for flueæg/-larver minimeres ved at holde tørt, pænt og ryddeligt på husdyrbruget.

Fluegener kan forebygges ved at holde en god hygiejne på husdyrbruget, særligt i stalde og omkring foderopbevaring. Effektiv fluebekæmpelse i staldene er betinget af en god staldhygiejne og fjernelse af gødnings- og foderrester, så fluerne ikke har mulighed for at yngle heri. I Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier for bekæmpelse af fluer på gårde med husdyrbrug, er forskellige metoder til forebyggelse og bekæmpelse gennemgået.

Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

## **DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD**

---

Ved håndtering af olie og gylle er der en potentiel risiko for forurening ved spild eller udslip som følge af driftsforstyrrelser eller uheld.

### Håndtering af olie

Dieselolie- og fyringsolietankene er placeret på fast bund i garagen (bilag 2), indenfor port, men i god afstand fra portåbning, så eventuel påkørsel er minimeret. Ved eventuel lækage, vil olien flyde ud på betongulvet, hvor savsmuldspakker og kattegrus er til rådighed for opsamling af spild.

### Håndtering af gylle

Gylle fra svinestalden (1.1.2) føres til fortank ved svinestald (bilag 2, nr. 16), manuelt med elpumpe. Der er ikke pumpeledning fra fortanken, hvorfor gyllen via slamsuger flyttes til gyllebeholder. Overpumpning af gylle fra kvægstalde og fortank til gyllebeholder sker manuelt med elpumpe via fast jordledning. Fra staldanlæg etableres rørforbindelse til den nye gyllebeholder (1.1.10) (bilag 2, nr. 12), og overpumpning af gylle vil foregå som i den nuværende drift, med elpumpe. Risikoen for forurening, hvis pumperne startes utilsigtet, er begrænset til det tidspunkt, hvor gyllebeholderne er helt fyldt lige før udbringning af gyllen. Der er luftindtag i toppen af overføringsrøret, og det er dermed forsøgt sikret, at der ikke kan ske tilbageløb. Ansøger oplyser, at han forinden overpumpning af gylle til gyllebeholderne sikrer sig, at der er den fornødne kapacitet i beholderne, og at der er øget kontrol ved pumpning af gylle.

Gyllebeholdere tømmes ved gyllevognens egen pumpe, således at risikoen for uheld/spild ved overpumpning fra gyllebeholder til vogn minimeres.

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø



Holstebro Kommune vurderer, at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Pumper, der pumper gylle fra fortank til gyllebeholder og fra stalde til gyllebeholder, skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold. Overpumpning skal altid ske under opsyn. Herved sikres det, at der ikke pumpes meget store mængder gylle ud af beholderen ved et uheld, og at risikoen for udslip af store mængder gylle, ud af beholderne, dermed minimeres.

Der stilles ikke vilkår om anvendelse af dødemandsknapper, timere eller lignende i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning.

### Gylleuheld

Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen, på grund af det relativt plane terræn, løbe ud på de omliggende arealer. De eksisterende gyllebeholdere er mod nord, syd og øst afgrænset af husdyrbrugets driftsbygninger. Det er oplyst, at der hverken er afløb, dræn eller grøfter i nærheden af henholdsvis eksisterende og planlagt gyllebeholder. Det nærmeste vandløb, Røjbæk/Bjørnkær Bæk, ligger ca. 500 meter syd for husdyrbruget. Terrænet syd for den planlagte gyllebeholder er svagt stigende, hvorfor et eventuelt gylleudslip ikke vurderes at udgøre en væsentlig risiko for overfladevand.

### Strømsvigt

Ved strømsvigt over 2 timer iværksættes opstart af nødstrømsgenerator, som findes i maskinhus.

### Beredskabsplan

En beredskabsplan kan medvirke til at begrænse skadens omfang ved driftsforstyrrelser og uheld, og derigennem mindske risikoen for forurening, såfremt der skulle ske et uheld, herunder mindre uheld som eksempelvis oliespild, og mere alvorlige hændelser som eksempelvis brand etc. Ved brand kontaktes brandvæsnet, og der informeres om placering af flugtveje ved ankomst til husdyrbruget. Ved fare for forurening med olie, kemikalier, husdyrgødning, ensilagesaft m.v. kontaktes kommunen.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden. Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er forslag til beredskabsplan udarbejdet af ansøger.

Beredskabsplanen skal indeholde et oversigtskort over placering af afløb og deres udløbspunkter samt diverse rørforbindelser mellem stalde, fortank/gyllebeholdere, befæstede arealer, opsamlingsstank og eventuelle drænbrønde.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

BAT, som anvendes i forbindelse med beredskabsplanen, er blandt andet:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der kan benyttes i tilfælde af uheld eller lignende,
- at alle, der arbejder på husdyrbruget, er bekendt med beredskabsplanens indhold og véd hvor den findes,
- at beredskabsplanen hænges op flere synlige steder på husdyrbruget,
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til driften.

Det vurderes, at BAT er anvendt. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Forslag til beredskabsplan er indsendt til Holstebro Kommune. Beredskabsplanen skal foreligge færdig inden den 1. februar 2011, og den skal skriftligt accepteres af Holstebro Kommune. Beredskabsplanen er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune, og der skal være indsendt udkast hertil senest den 1. januar 2011, der blandt andet omfatter afløbsplan.

## **RENERE TEKNOLOGI OG RESSOURCESTYRING**

---

### Renere teknologi

Renere teknologi sigter blandt andet mod at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer per produceret enhed, at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer samt at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, blandt andet ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og energi:

- |                   |   |
|-------------------|---|
| <b>El/energi</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Der anvendes naturlig ventilation i kvægstaldene.</li> <li>▪ Der udskiftes løbende til lavenergisparepærer og lavenergilysstofrør i stalderne.</li> <li>▪ Der er etableret natbelysning i kviestalden (1.1.1), så der bruges mindre strøm i stalden til lys om natten. I øvrige stalde er lyset slukket om natten.</li> <li>▪ Udendørsbelysning er med bevægelsessensorer.</li> <li>▪ Regelmæssig renholdelse og eftersyn af ventilationssystemet i slagtesvine-stalden.</li> </ul>  |
| <b>Vand</b>       | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Husdyrbrugets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.</li> </ul>   |
| <b>Management</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Husdyrbrugets medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.</li> <li>▪ Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på husdyrbruget, hvor besætning og gødningsmængde opgøres.</li> <li>▪ I husdyrbrugets driftsregnskab registreres forbrug af energi og indkøbt foder, og affaldsmængden opgøres.</li> <li>▪ Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.</li> <li>▪ Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik</li> </ul> |

### **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
 CVR: 29189927

**Ammoniak**

på, at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

- Der er udarbejdet udkast til beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand m.v. er beskrevet.
- Der etableres robotskraber i eksisterende kviestald (afsnit 1.1.1) med skrabning hver 2. time (25 % ammoniakreduktion forventes).
- Der etableres delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv i slagtesvinestalden (1.1.2).
- Der er reduceret tildeling af protein til slagtesvinene.
- Der anvendes fytase i fodringen af slagtesvinene.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage herefter er etableret flydelag.

**Fodring****Gødningsopbevaring****Ressourcestyring**

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om, at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Sagt med andre ord drejer det sig om, at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelser bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Forbruget af råstoffer til husdyrproduktionen består primært af foder, vand, el og olie. Husdyrbrugets ressourceanvendelse før og efter udvidelsen fremgår af tabel 14.

**Tabel 14. Husdyrbrugets ressourceanvendelse.**

Type	Forbrug før udvidelse	Forbrug efter udvidelsen	Ændring %
El [kWh]	150.000	100.000	- 33
Vand [m <sup>3</sup> ]	6.000 <sup>*1)</sup>	3.000	- 50
Markvanding [m <sup>3</sup> ]* <sup>2)</sup>	84.000	0	---
Dieselolie [liter]	12.000	4.000	- 67
Motorolie [liter]	100	0	---
Foder, købt [ton]	1.200	362	- 70
Foder, ensilage [ton]	2.000	1.000	- 50
Halm [ton]	3.500	2.500	- 29

\*<sup>1)</sup> Der er ikke monteret vandur og det præcise forbrug kendes derfor ikke.

\*<sup>2)</sup> Indvindingstilladelse på 84.000 m<sup>3</sup>/år.

**Energiforbrug**

Elektricitet anvendes til foderanlæg og ventilation i slagtesvinestald, gyllepumper/omrøring, elhegn samt belysning. Energiforbruget reduceres i forbindelse med udsætning af malkekøer til fordel for kvieopdræt og udvidelsen i slagtesvin. På et gennemsnitligt kvægbrug anvendes op til 15 % af energiforbruget på mælke-/malke-anlægget. Elforbruget i forbindelse med malkeanlæg og nedkøling er en post, der er elimineret med udsætning af malkekøerne, og selvom der i ansøgt drift vil være et højere elforbrug i slagtesvineproduktionen, falder elforbruget samlet set. Desuden benyttes markvanding ikke længere, således at elforbruget til pumpen bortfalder. Samlet set anvendes langt den overvejende del af ressourceforbruget på husdyrbruget i forbindelse med ventilation i slagtesvinestalden og

ved håndtering af foder til husdyrene. Før udvidelsen var elforbruget 150.000 kWh, og det forventes at forbruget reduceres til ca. 100.000 kWh.

I slagtesvinestalden vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget kan hente en el-besparelse ved at vælge frekvensstyring eller andre muligheder, eksempelvis udskiftning af ældre ventilationsmotorer med mere energieffektive motorer med lavere elforbrug. Desuden stilles vilkår om, at ventilationssystemet løbende og minimum én gang om året skal efterses og eventuelt repareres af ventilationsfirma. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For i øvrigt at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget skal gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at energigennemgang eksempelvis kan tage udgangspunkt i Videncenter for Landbrugs energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for implementering af energibesparende teknologi vedrørende belysning, ventilationsanlæg, maskinel og lignende samt de heraf afledte forhold, såsom eksempelvis varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal foretages første gang senest et år efter, at miljøgodkendelsen er meddelt. Herefter skal gennemgangen foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan eksempelvis være en konsulent fra et el-selskab eller lignende.

Forbruget af dieselolie var før den ansøgte ændring af dyreholdet på 12.000 liter, dette forbrug forventes at blive reduceret til ca. 4.000 liter. Forbruget øges derimod på hovedejendommen Dueholmvej 2, idet transporterne til Røjbækvej 2 udgår herfra. Motorolie opbevares ikke på husdyrbruget.

#### *Energibesparende foranstaltninger*

Der er ovenlys i kviestalden (1.1.1) og lyset kan komme ind fra siderne, hvorved dagslyset udnyttes optimalt. Vågebelysning i staldene, hvor lyset er tændt om natten, sparer på energien sammenlignet med almindelig belysning. Lyskilder erstattes endvidere løbende med energibesparende elpærer og lysstofrør. Ved udskiftning af elinstallationer, elmotorer m.m. er der fokus på energiforbrug ved nyindkøb.

#### *Vandforbrug*

Husdyrbruget har privat vandboring, der samtidig forsyner naboejendommen Herningvej 70 med vand. Der er ikke monteret et vandur, hvorfor det præcise vandforbrug ikke kendes. Ud fra normtal har ansøger anslået vandforbruget i ansøgt drift til 3.000 m<sup>3</sup> årligt. Ansøger vil ved vedligehold og reovering af drikkekummer m.v. have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild. I henhold til kravet om ressourcestyring skal der monteres et vandur, således at vandforbruget kan følges. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget én gang i kvartalet skal føre journal over blandt andet vandforbrug.

På husdyrbruget er der en indvindingstilladelse på 84.000 m<sup>3</sup> vand til markvanding. Markvanding anvendes ikke i ansøgt drift, da ejendommen er jordløs.

## TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

## BAT

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT blandt andet følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, eventuelt sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi og foder,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

## Samlet vurdering

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En række af disse krav bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedste tilgængelige teknologi (BAT).

Generelt skal husdyrbruget registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget, i forbindelse med tilsyn, skal redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Desuden stilles der vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management.

---

## **Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg**

---

### **HUSDYRBRUGETS HARMONIKRAV**

---

Husdyrbruget er jordløs, og drives i samdrift med anden ejet ejendom, Dueholmvej 2, 7800 Skive. Al husdyrgødning fra Røjbækvej 2 afsættes til markbruget under bedriften Dueholmvej 2.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). På en landbrugsbedrift, hvor mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg, må der i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27, stk. 3 udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 DE/ha pr. planperiode (1. august – 31. juli), når driften af arealerne sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2.

Torben Rasmussen råder over et samlet areal på 279,97 ha, hvorpå husdyrgødningen fra husdyrbrugene Dueholmvej 2 og Røjbækvej 2 udbringes. Harmonikravet for dyreholdet på Røjbækvej 2 er 63,26 ha (145,46 DE / 2,3 DE/ha).

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

Harmonikravets overholdelse indgår i miljøgodkendelsen af Dueholmvej 2, 7800 Skive.

## **TØR NATUR**

---

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på -1.234 kg N/år, således at den samlede emission bliver i alt 1.133 kg N/år, jvf. tabel 10.

### Ammoniakpåvirkning af tør natur i Natura 2000-områder

Ca. 3 kilometer vest for husdyrbruget ligger EF-habitatområde nr. 41, Hjelm Hede, Flynder Sø og Stubbergård Sø. Der er på grund af reduktionen i emissionen fra husdyrbruget og afstanden til området ikke foretaget beregninger af kvælstofnedfaldet. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre en negativ effekt på naturområderne i EF-habitatområde nr. 41.

Det nærmeste Natura 2000-område, i forhold til husdyrbrugets anlæg, er EF-habitatområde nr. 40, Karup Å. Mindsteafstanden fra husdyrbrugets anlæg til Natura 2000-område nr. 40, beliggende øst for husdyrbruget, er ca. 650 meter. Natura 2000-områderne fremgår af bilag 6.

De naturområder, der er kortlagt indenfor EF-habitatområde nr. 40, og som er følsom overfor atmosfærisk kvælstof, ligger i lidt større afstand fra husdyrbruget. Der er tale om en række rigkær med gøgeurter m.v. (naturtype 7230), med en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år, og hængesække (naturtype 7140) med en tålegrænse 10-15 kg N/ha/år. Det reducerede antal dyreenheder på husdyrbruget medfører en reduktion på 1.234 kg N/år i kvælstofemissionen fra husdyrbrugets anlæg i forhold til nudriften. Idet der ved det ansøgte sker et betydeligt fald i kvælstofemissionen fra husdyrbruget, vil projektet medføre et mindre kvælstofnedfald på disse naturområder. Der stilles derfor ikke yderligere krav om ammoniakreduktion i forhold til naturområderne.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-område N40 eller N41 væsentligt negativt.

### Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere end 1.000 meter fra naturområder, som er omfattet af § 7 i husdyrloven. Den nærmeste naturtype, omfattet af husdyrlovens § 7, ligger ca. 2,3 kilometer sydvest for husdyrbruget. Der er tale om et overdrev.

### Ammoniakpåvirkning af tør natur udenfor Natura 2000-områder

De naturarealer, der ligger nærmest husdyrbruget, og som er forholdsvis højt målsatte (B-målsatte) i den gældende naturplan, er de ovenfor omtalte rigkær og hængesække.

Ca. 500 meter syd for husdyrbruget, langs Bjørnkærbæk, findes nogle C-målsatte naturtyper, som ikke ventes at blive påvirket væsentlig negativt. § 3-naturtyper fremgår af bilag 7.

## **TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

På baggrund af reduktionen i emissionen fra husdyrbruget vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke påvirker de omliggende naturtyper væsentligt negativt. Der stilles således ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3- og § 7-naturtyper i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

## BILAG IV-ARTER

---

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde, også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Dette indebærer, for dyrearternes vedkommende, blandt andet at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og, for planternes vedkommende, at arterne blandt andet ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

- Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.
- Birkemus: Arten er ikke registreret i området.
- Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
- Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.
- Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget.
- Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Karup Å, men vil næppe blive negativt påvirket af projektet.

Nær husdyrbruget er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse. Det vurderes, at driften på husdyrbruget kun vil kunne påvirke bilag IV-arterne ved alvorlige uheld i forbindelse med eksempelvis håndteringen af husdyrgødningen. Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at risici for uheld er minimeret.

## GRUNDVAND

---

Den planlagte gyllebeholder (1.1.10) etableres i et område med almindelige drikkevandsinteresser, der vurderes derfor ikke behov for at stille skærpede krav.

### TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
CVR: 29189927

Ansøger oplyser, at afstanden fra markvandingsboring DGU nr. 65.880 til ejendommens sivedræn er 350 meter, hvorfor kravet om minimum 150 meter er opfyldt. Der stilles således ikke skærpede krav.

På gårdspladsen findes en boring, DGU nr. 65.1378, i en afstand af ca. 3 meter fra slagtesvinestalden (1.1.2) og ca. 11, 5 meter fra ungdyrstalden (1.1.5) (bilag 4). Der findes ingen oplysninger om, hvorvidt boringen er sløjfet eller at der er meddelt dispensation fra afstandskravet til staldanlæg. Grundvandsstrømmen løber fra svinestalden (1.1.2) i retning mod boringen, hvorfor der ikke kan meddeles dispensation. Brønden er 3,8 meter dyb og fra 1974. Der er stor risiko for at vandet i en så gammel brønd, beliggende tæt på en stald, forurenes. Der stilles derfor vilkår om, at brønden sløjfes af en brøndborer. Der skal fremsendes en sløjfningsrapport til Holstebro Kommune efter arbejdets udførelse.

## Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

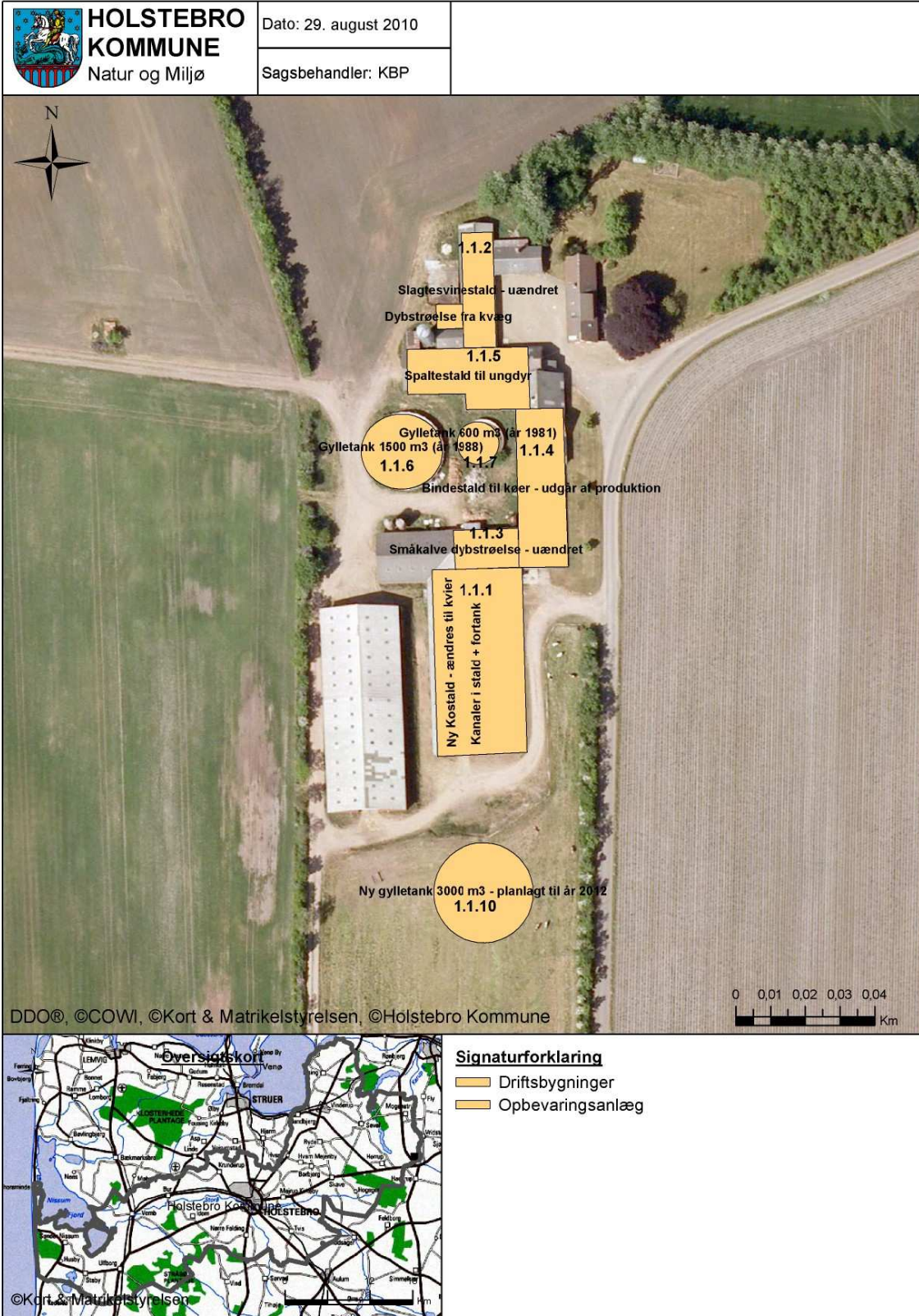
Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.



**Bilag**

**Bilag 1 – Situationsplan**

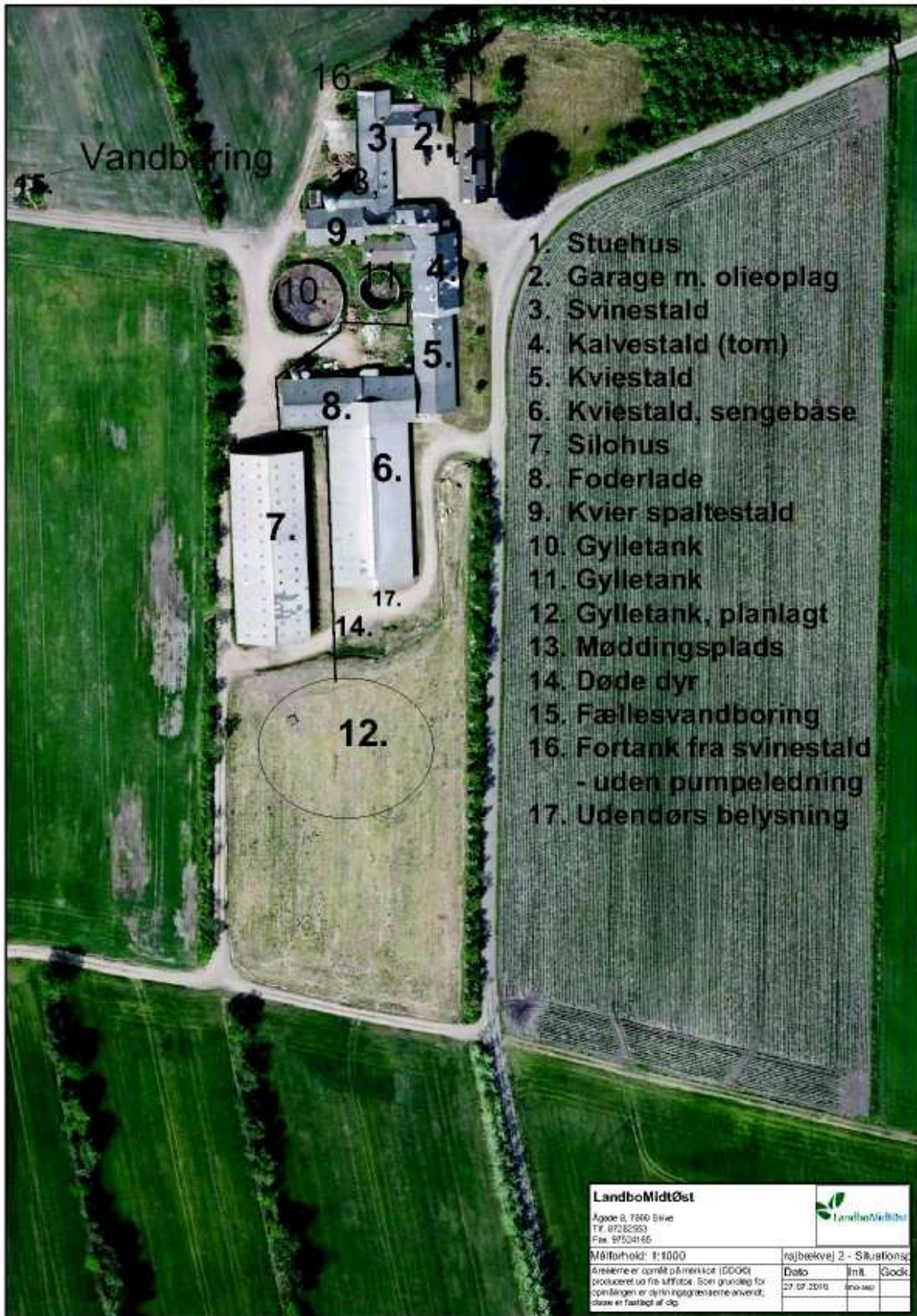


**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

**Bilag 2 – Husdyrbrugets indretning**



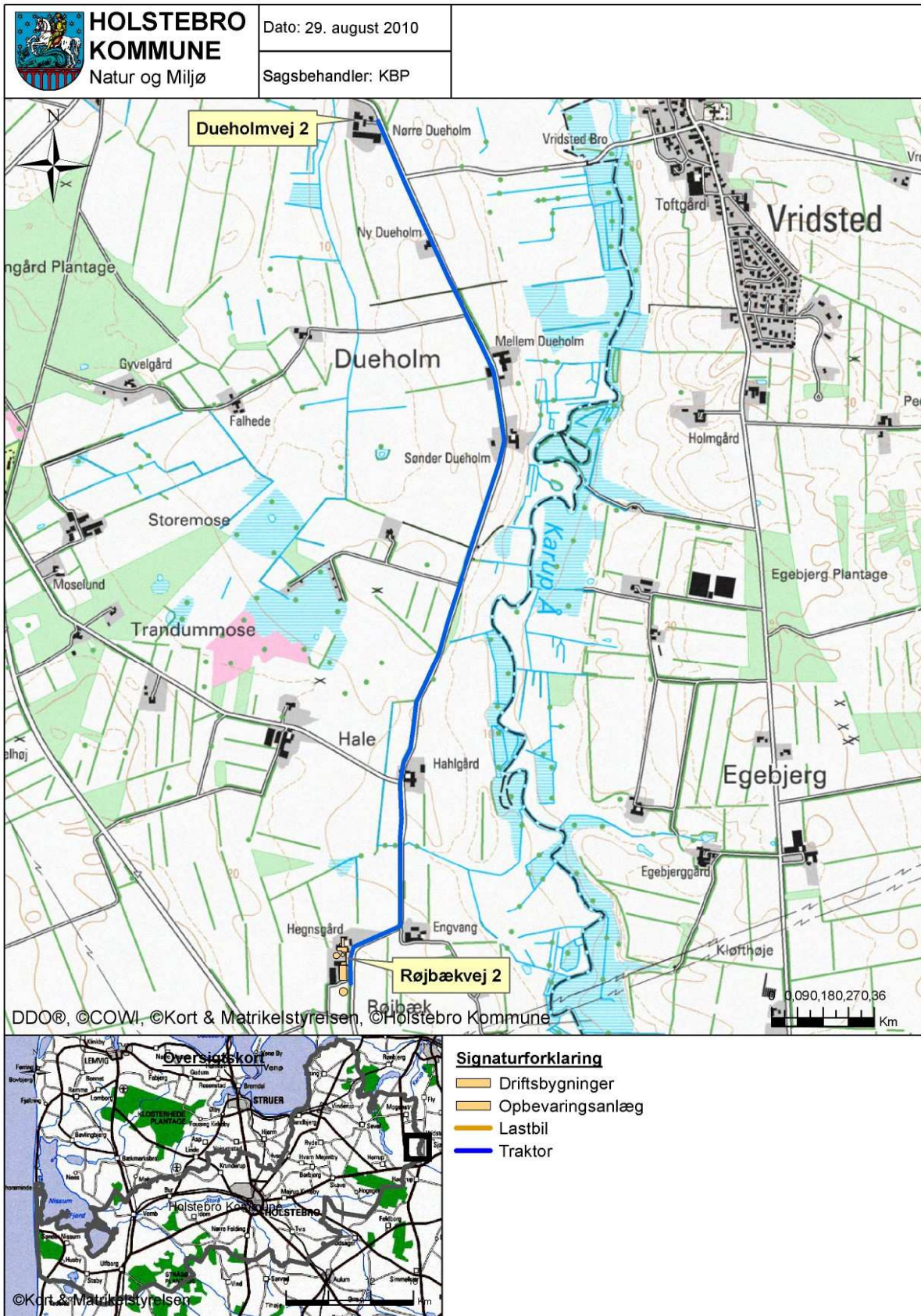
<b>LandboMidtøst</b>			
Agade 8, 7500 Biskop Tlf. 97262933 Fax. 97524166			
Målførhold: 1:1000		røjbeekvej 2 - Situationsk.	
Gennemført af: [Logo] Gennemført af: [Logo] Gennemført af: [Logo]		Dato	Indt.
Gennemført af: [Logo] Gennemført af: [Logo] Gennemført af: [Logo]		27.07.2010	[Logo]

**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

**Bilag 3 – Transportrute – foder, dyr etc.**

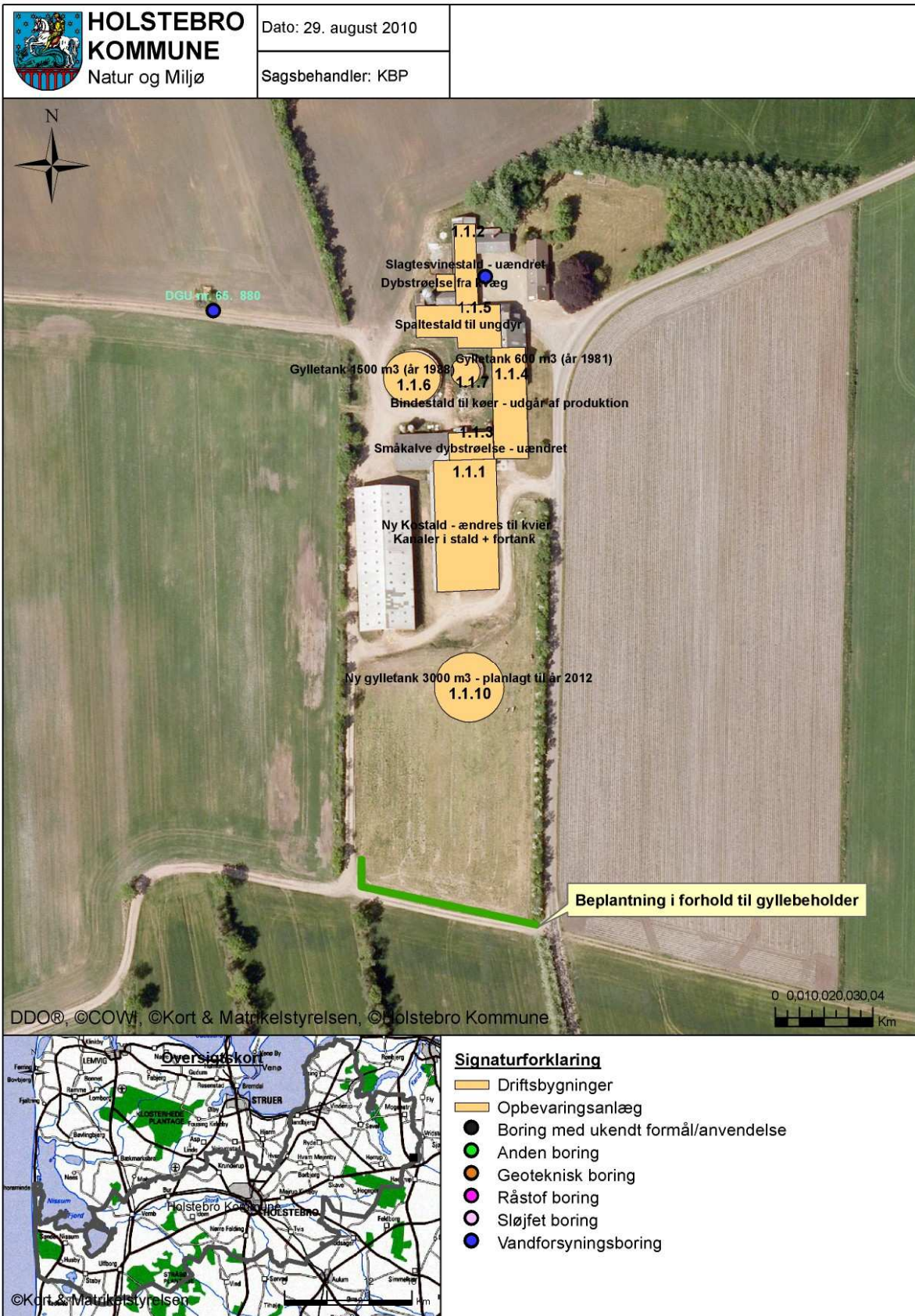


**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

**Bilag 4 – Landskabelige forhold og vandboringer**

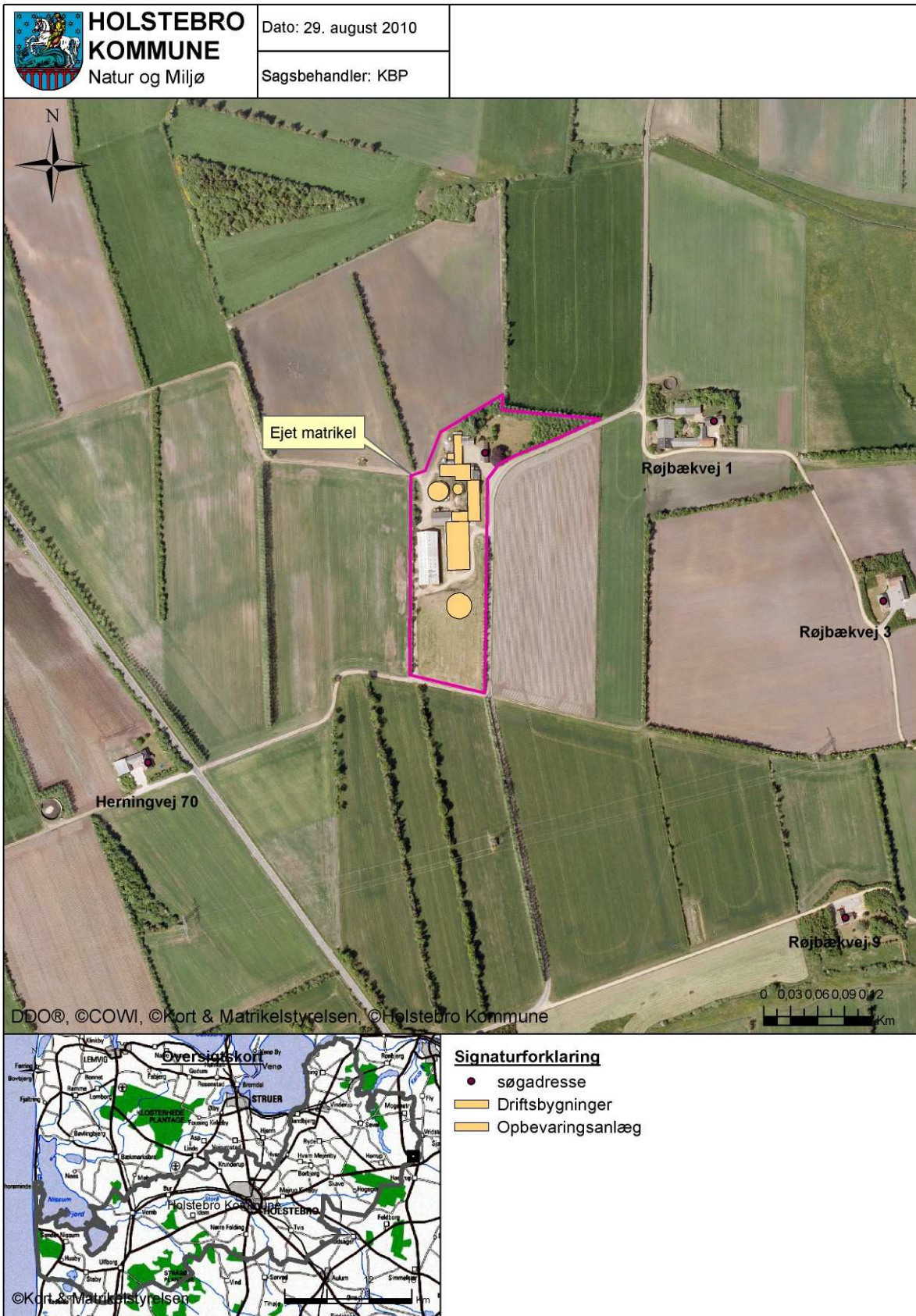


**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

**Bilag 5 – Lokalisering i forhold til naboejendomme**

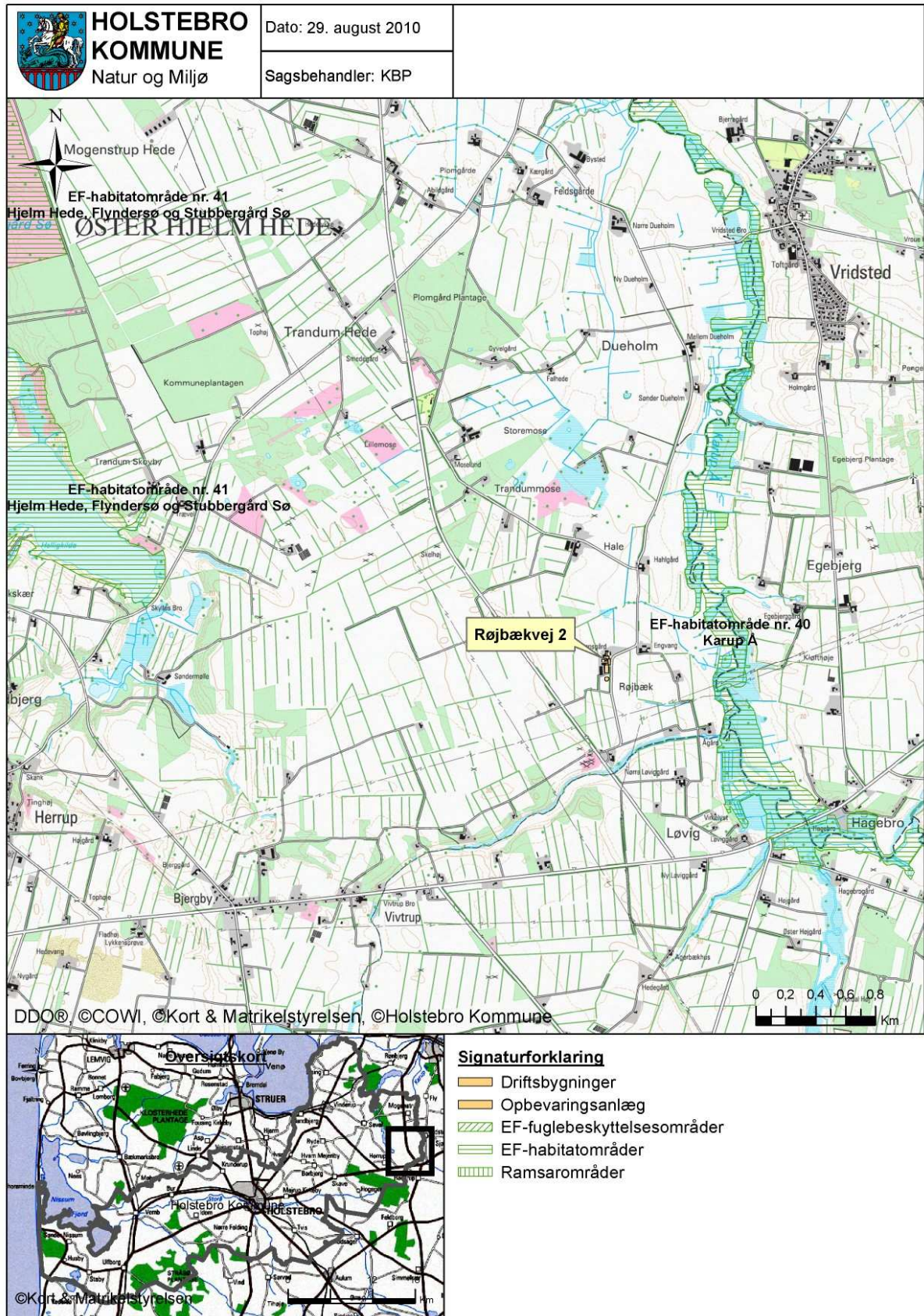


**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

**Bilag 6 – Natura 2000-områder**

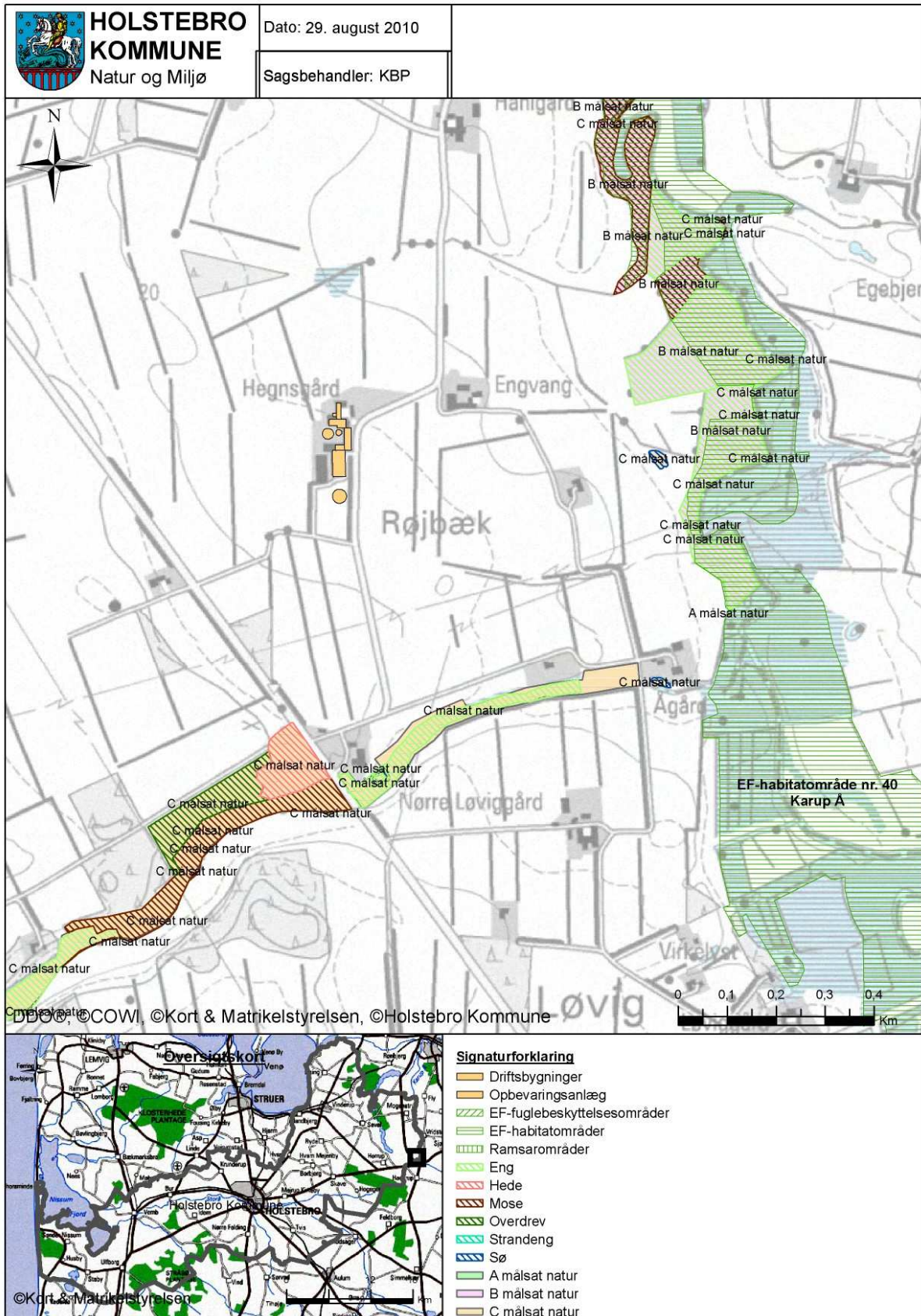


**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

**Bilag 7 – Lokalisering i forhold til § 3-beskyttet natur**



**TEKNIK- OG MILJØ**  
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: [www.holstebro.dk](http://www.holstebro.dk) - E-post: [naturogmiljo@holstebro.dk](mailto:naturogmiljo@holstebro.dk)  
 CVR: 29189927

**Bilag 8 – Driftsjournal – del 1/3**

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsens vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå. De angivne skemaer og oplysninger kan erstattes af bilag, hvis disse indeholder tilsvarende oplysninger, som er opstillet på en overskuelig måde.

<b>PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR</b>					
Egenkontrol 01/08-31/07 _____					
Dyreart	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE
Kvier (12-25 mdr.), tung race					
Kvier (6-12 mdr.), tung race					
Småkalve (5-6 mdr.), tung race					
Slagtesvin (30-102 kg)					
I alt					

\*Kan erstattes af udskrift fra Dansk Kvæg, hvor dyrearter og alders- eller vægtintervaller er anvendt

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

<b>ENSILAGE</b>	
1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt markstak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Husk at gemme kortbilag i 5 år.

<b>INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE</b>							
Gyllebeholder nr.	Størrelse	Dato for eftersyn	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation

**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927



**Bilag 8 – Driftsjournal – del 2/3**

<b>DRIKKEVANDSSYSTEM</b>		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

<b>ROBOTSKRABER</b>		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter, servicefaktura el. lign.

<b>ENERGIGENNEMGANG AF EJENDOMMEN</b>			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af ejendommen af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

<b>EL, VAND, BRÆNDSTOF</b>	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
år:												
El [kWh]												
Vand [m <sup>3</sup> ]												
Brændstof												
..												
..												

**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927

---

**Bilag 8 – Driftsjournal – del 3/3**


---

<b>DRIFTSFORSTYRRELSER</b>		
Beskrivelse	Fra dato	til dato
Robotskraber		
...		

---

<b>UHELD</b>				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Holstebro Kommune
...				

---

<b>BEREDSKABSPLAN</b>	Dato
Revideret	
Gennemgang med ansatte	

---

Andet

**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802  
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk  
 CVR: 29189927